

oázis

Erőforrásunk a család

KOPOGTATÓ

A középkori kézműves és paraszti társadalomban minden hivatásnak megvolt a maga védőszentje. A tévének nincs védőszentje. A tévé az új világból jön. A tv-riportereknek, a műsorszerkesztőknek sincs védőszentjük. Ez az új világ. Ezt az új világot még nem keresztelték meg. Ehhez időre van szükség. Ezért nem engedjük, hogy a tévé uraljon minket, hanem mi uraljuk a tévét. Kedves barátaim, ezt tenni kell és gyakorolni...

(Tilman atya)

KÉPERNYŐ

Tartalom

A Kiadó és a Szerkesztő oldala.....	3
A képernyő.....	4
Mindennapjaink	9
A pápára figyelünk	27
Tilman atya üzenete családoknak	28
Élő háziszentély	29
„Tedd könnyűvé énnekem ezt a nehéz hűséget”	30
Őszidő	32
Lépcsőházi beszélgetések	34
Gyereknövelde	36
Hírek	39
Családakadémia híradó.....	43
Nincs boruk!	44
Gólyahír	45
Nem kell, de szabad... NEVETNI.....	46
Óriási apróságok (gyerekszáj).....	46

Nézzük, ne nézzük?

Az Oázis előállítási ára **250 Ft.**
Amennyiben tehetitek,
kérjük, támogassátok az újság
megjelenését
(Családok a Családért Egyesület,
73200134-10000434
számlaszámon,
„Oázis” megjelöléssel).
Az Oázis árát zsinati határozat
alapján a csoportokban a vezető
házaspárok egy évben egyszer
gyűjtik be a tagoktól,
és juttatják el Óbudavára.
Szeretnénk ezúton köszönetet
mondani mindazoknak,
akik anyagilag is támogatták
szerkesztői és kiadói
tevékenységünket.

A civil szervezeteknek felajánlható
1%-ot az SZJA-ból kérjük a
Családok a Családért Egyesületnek
(Óbudavár) juttassátok, melynek
adószáma: 19265836-1-19
Nyerjete meg másokat is, ha lehet.
Köszönjük szépen!
(Tavaly 450.000 Ft-ot,
az idén 400.000 Ft-ot kaptunk).

OÁZIS 2000. december, X. évf. 2. (26.) szám, a Magyar Schönstatti Családmozgalom és a Családok a Családért Egyesület lapja, katolikus folyóirat. Megjelenik negyedévenként. Felelős kiadó: Az Egyesület elnöke 8272 Óbudavár, Fő u. 14. Tel.: 87/479-014, schoenst@matavnet.hu Főszerkesztő: dr. Sallai Tamás és felesége, Karikó Éva. Szerkesztették: Oszoli Dénes és Márta, dr. Csermák Kálmán és Alice, Edöcsény Levente és Márti, dr. Endrédy István és Cili, Gódány Róbert és Rita, Karikóné Nyíkos Ilona, Oroszi Ferenc és Júlia, Varga Károly és Erika, Vértessaljai János és Vali. Rajzok: Oszvári Imri és még „ollóztuk”. Nyomdai előkészítés: Palásthy Imre. Nyomás: Faa Produkt Nyomda, Veszprém.

Kedves Családok!

Íme, elkészült a képernyőről szóló Oázis. Érzékeljük, hogy ez minden családot érintő probléma, azonban a képernyő öröm forrása is lehet. Hogyan szelídhethetjük meg az „egyszemű szörnyeteget”? Mit tehetünk, hogy ne váljunk a rabjaivá? És elképzeléseinket hogyan fogadtathatjuk el gyermekeinkkel? Tilmann atya szokta mondani a képernyővel való kapcsolatról is: „Királyi életérzésünk legyen.” Nem azért nem tévözünk, mert nem szabad, mert nem helyes, hanem mert helyette sokkal jobbat csinálunk. No, de mit? És hogyan? Erről szólnak a családok írásai.

Mint majd látjátok, ebben a számban néhány rovat elmaradt. Néhány azért (Kölyökoldal, Tinioldal, Barkács, Főzőcske), mert azt a jelzést kaptuk, hogy számos újságban lehet ilyen témájú írásokat találni. Néhány rovatba viszont nem érkezett cikk, pl. Megismerkedésünk története, Otthonra találtunk. Jó lenne, ha megélt tapasztalatainkkal segíteni, erősíteni tudnánk azokat, aki még a házasságkötés vagy építkezés, lakáscsere előtt állnak.

A következő szám témája:

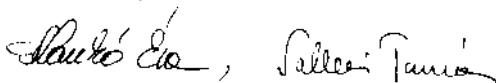
AZ ENGEDELMESSÉG.

Engedelmisség a Mennyei Atyának, házastársunknak és a gyermeki engedelmisség. A megjelenés március végére várható, kérjük az írásokat legkésőbb február 1-ig a szerkesztőségbe eljuttatni.

Ha e-mailen külditek a cikkeket, lehetőleg ne csatolt fájlként, hanem a levélbe „bevágvá” tegyétek meg, úgy biztosan el tudjuk olvasni.

Köszönjük az értékes írásokat! Várjuk továbbra is a családok tapasztalatait, élményeit!

Békés készülődést és áldott karácsonyt kívánunk:

2040 Budaörs, Ószirozsa út 15.

e-mail: evatom@uze.net

20/330-5765

*„Igazi lelkünket, akárcsak ünneplő ruhánkat, gondosan
őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre.”*

József Attila

A képernyő

A kommunikáció világa felé tartunk. Az iraki eseményeket például, amikor lejátszódtak, a szobánkból is láthattuk. Ha Xavéri Szent Ferenc Indiából levelet írt Loyolai Szent Ignácnak, a válasza másfél évet is várhatott. Ma Xavéri Szent Ferenc betenné a faxba a levelet, és fél órán belül kapná a választ. Ez megváltoztatja az embert. De nem fogjuk a Dunába dobni sem a telefont, sem a faxot, sem a tv-t, sem a számítógépet. Mindezek meglesznek egy tanyán is. Enélkül már nem lehet egy gazdaságot működtetni. Milyen hatása van ennek a tömegemberre?

Budapesten fiatalokkal voltam együtt. Azt mondtam nekik: most kezdődik az igazi rabság számotokra. Csodálkoztak. Megkérdeztem, ki ismeri a Lacoste nevet. Mindenki ismerte. Megkérdeztem, ki szeretne egy Lacoste-pulóvert. Mindenki akart. Azt kérdeztem, miért, és nem tudták megmondani. Megmagyaráztam. Azért akartok Lacoste-pulóvert, mert néhány ember fölfedezte, hogy Magyarországon vannak pénzzel rendelkező fiatalok. Elhatározták, hogy pénzüket megszerzik a Lacoste-pulóverték eladásával. Gondoskodtak arról, hogy akarjatok magatoknak Lacoste-

pulóvert, és ti akartok is. Ez a tulajdonképpeni rabszolgaság. A tömegember, aki azt akarja, amit a többiek. Nem tudja, hogy miért. Így vezetik ma az embereket. Ez pár fokkal súlyosabb a kommunizmusnál. Ez nem életveszélyt jelent, hanem lélekveszélyt. Egy olyan világnak, mely minél több dolgot el akar adni, olyan emberek kellene, akiknek sok mindenre szükségük van. A nagycsaládosoknak nincs olyan sok dologra szükségük, mert a közösségben tudnak az emberek egymásnak örülni. Nincs szükség drága játékokra, mert van a gyerekek testvére. A játéknak nincsenek ötletei, de a testvérnek vannak. A játék nem ver meg, de a testvér igen. Ez az élet. Ez szép, ugye?

Olyan világban élünk, ahol a véleményalkotást kívülről irányítják. Ez az új világ. Ennek az új világnak új emberre van szüksége. Az elmúlt korok gyermeke elvesz ebben a világban. Ennek a világnak szabad és erős emberre van szüksége. Ugye, megértik, az az ember, aki egyszerűen csak igent mond, az igent mond a reklámra is, és igent mond a tömeg véleményére is. A jövő kereszténye tud saját maga dönteni. Van személyes megtapasztalása Istenről.

Természetesen jó, ha Isten különleges jeleket küld. Például megbízza a Szűzanyát, hogy jelenjen meg. Akkor aztán mennek oda az emberek, ahol az istenit érezhetik. Ez jó, de nem elég! Hosszú távon magunknak kell Istent megtapasztalni. Hosszú távon a keresztényeknek olyan típusa kell hogy létrejöjjön, aki állandóan beszél Istennel, és Isten őhozzá.

A kommunista diktatúra inkább külső diktatúra volt. Csak nagyon kevesen nyitották meg a szívüket is a kommunistáknak. Azt gondolták, ezek idióták. Ezért csak kevés család nyílt meg a kommunisták előtt. A család légköre saját légkör volt. És ez ma másképp van. Minden családban ott van a tv, ami szellemileg irányít. És ez elhat a családokig és a szívek készségesen megnyílnak. Ez rányomja bélyegét a fiatal generációra Magyarországon is. A ruházatukon, a szabadidő alakításukat illetően, úgy, ahogy egymással bánnak, közlekednek, és holnap a szexuális magatartásformáikban is. Nagyon nehéz lesz majd egy leány számára az irodában, hogy ne legyen barátja, akivel együtt hál. Azért, mert ez általános gyakorlattá válik. Ez ellen a harcot az egyes ember nem tudja felvenni. Ezért beszél Kentenich atya szent családszigetéről. A sziget egy

olyan terület, amely környezetétől erőteljesen elkülönül. Konkrétan egy valódi sziget esetén a tenger veszi körül és kiemelkedik a tengerből, és a tenger folyamatosan megtámadja és a sziget védekezik, állja a sarat, és a szigeten van élet, olyan élet, ami a tengerben nincs. Így képzel el Kentenich atya egy schönstatti családot. Azt mondja, hogy egy szent családsziget.

Korunk nagy veszélye, hogy túl sok emberrel van kapcsolatunk. Ezekkel nem lehet szeretetkapcsolatot létesíteni, fennáll az eltömegesedés veszélye. A tv borzasztó dolgokat mutat az egyik percben, a másikkban már komédián nevetnek. Az egész emberi élet drámáját a tv összesűríti két órába. Így nem kerülök belső kapcsolatba a szereplőkkel. Ez lehetetlen. Hagyom tehát, hogy elsuhanjanak a képek. Belsőleg nem érintenek meg. Aztán kikapcsolom a tv-t, de a mentalitásom megmarad. Nem veszem már komolyan a házastársamat se, nem érint meg a gyermekem könnye se.

A tv problémája nem elsősorban a tartalma, hogy jó vagy rossz műsort nézünk-e, természetesen az is fontos, de a tulajdonképpeni probléma másutt van: a képek gyors egymásutániságában. Kentenich atya azt mondja: a tv hűtlenné teszi az embereket. Tehát nem alakul ki a

kötődésük egy-egy képhez. Mihelyt létrejön a kapcsolat egy képpel, már jön a következő. Ezt nem bírjuk sokáig. Hozzászokunk a felszínes nézéshez. Megindító sorsokat látunk anélkül, hogy belsőleg valójában felfognánk azokat. Ha két óra hosszát ezeket a gyorsan eltűnő képeket nézem, nem nézek már, hanem bámulok. Ha valami szép, ott szeretnék elidőzni. Ezt az utcán is megteszem. Látok valami szépet, s a szemeim megakadnak rajta. Ha a kirakatban valami szép, megállok. Ha egy könyvben valami szép, akkor azt lassabban olvasom, élvezem. Ha az újságban valami szépet találok, annál is elidőzöm. Ha a barátaim lakásában valami megtetszik, odamegyek, és hosszabban elidőzöm. Ha a tv-ben valami szép, az mindjárt eltűnik. Ezáltal a tárgyhöz fűződő viszonyunk megváltozik. Az ember két órán keresztül felületes. Ennek semmi köze sincs a tartalomhoz. A sebességgel függ össze. A napi egy óra tévénézés lelki kárt okoz.

Nem csak a képek gyors egymásutánisága nagy probléma, hanem pl. a tv-reklám nagyon drága, ezért ennek a 30 másodpercnél mindent tartalmaznia kell. Ezért a filmkészítők nagyon erős élményekkel dolgoznak. A következő, aki szintén vásárolt 30 másodpercet, hasonlóképpen teszi stb. Aki

egy bűnügyi filmet forgat 45 perc alatt meg akarja mutatni az egész világot. Erős élményekkel. Akkor a társunktól, a másik embertől hasonlóan erős élményeket várunk el.

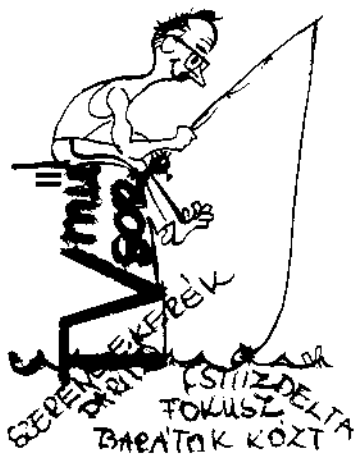
Legyünk úrrá a felületességen. Az első célkitűzésem ez legyen: Komolyan veszek! Jót tesz az nekem is, ha észrevesz valaki. Szent Pál a jövőendő mennyország egyik ismérvének mondja egymás kölcsönös megértését. „Úgy fogok ismereni, ahogy engem is ismernek.” Ezt meg lehet tanulni! Forduljunk oda egymáshoz! Meg lehet tanulni megérteni egymást. Ha valaki egy hangszeren tanul, több száz órát is gyakorol. Ha valaki egy hivatásra készül, több száz órát készül és gyakorol, mire elsajátítja. Pl. egy orvos 6-7 éven át évi kb. 1800 órát. Mennyi időt szentelnek arra kedves férjek, hogy megértsék a feleségüket? Ne csodálkozzanak, ha nem értik. Ehhez is sok gyakorlat kell. Az első, hogy feléje fordulok.

A televízió is lehet egy családi ünnep. Hogy csináljuk ezt? Megnézni, kikapcsolni, beszélni róla. Akkor a képek a mi képeinkké válnak. Tehát a tulajdonunkká, mieinkké. Mint egy kulcs, egy bicika vagy pedig a rüzs. Tehát nem mi leszünk a képeknek kiszolgáltatva, hanem a képeket mi uraljuk. Beszélünk róluk, arról ami megragadott bennünket. És ami nem ragadott meg, azt

dobjuk a kukába. És így az élmények a sajátunkká válnak.

A szülők számára nagyon egyszerű a módszer, csak gondoskodnunk kell arról, hogy a képek visszatérjenek. Nem hagyjuk a gyerekeket egyedül tévézni, hanem mi is ott ülünk mellettük. Nem nézzük a tévét órákon át, a műsorújságból kiválasztunk egy adást, a gyerekekkel együtt megnézzük, aztán kikapcsoljuk és beszélünk róla. Így visszahozzuk a képeket, emlékezetünkben újra látjuk őket, és kapcsolat jön létre a képek és köztünk. Egy videokészülék hozzásegíthet ahhoz, hogy még egyszer láthassuk a programot. Nem az a lényeg, hogy minden schönstatti család vegyen videokészüléket, az a fontos, hogy megértsük a problémát.

Tehát megnézni, kikapcsolni, és erről beszélgetni. Akkor újra elő-

jönnek a képek. Nem fontos az erkölcsi értékelés, hanem az a fontos, hogy a képek újra előjőjenek az emlékezetből. Még egyszer megnézzük. És ezúttal elidőzünk, ameddig akarunk. Ami szép volt, azt hosszabban nézzük, ami kevésbé volt szép, azt hagyjuk. Mint az életben is.

Mit adunk mint hozzájárulást a kegyelmi tőkéhez a Szűzanyának a háziszentélyben? Pl. hogy beszélgetünk a tv-adásokról. Ez nagyon fontos. Így törekszik életszentségre a modern ember. És ez fontosabbá válhat, mint az imádkozás. Miért? Fönnáll annak a veszélye, hogy két fél megosztva, skizofrén élünk. Egyik oldalunk imádkozik, másik pedig tévézik. Tudathasadásos személység vagyunk, és nem használ semmit az ima területén a nagy lelkesedés, hogyha nem hatja át a Jóistennel való kapcsolatunk, hitünk az egész életünket. Azt kérdezzük, hogy mi ragadott meg bennünket, mi volt érdekes a tévében? Rákérdezünk lelkünk hangjára. Mi mozdult meg bennünk, amikor néztük a tv-t? És felfedezzük az Isten hangját abban, ami megindított bennünket. Mit mond Isten nekünk ezáltal? Akkor a mindennapi életünk kapcsolatba kerül Istennel, mert Isten a tv-n keresztül is szólhat hozzánk. És akkor amögött, ami érdekes volt, Istent látom. És azt mondom, kö-

szönöm, és a tv által is megtalálom a Jóistent. És nem zavarnak a kívülről jövő hatások, mert uraljuk őket. Erősek vagyunk.

Nagyon fontos a jövőben ez az életforma. Kedves barátaim, ezt tenni kell és gyakorolni. Gyakorolni, gyakorolni, gyakorolni. Akár fél éven keresztül kell gyakorolni, és ha a családsoportban találkozunk, beszéljünk róla. Akkor kicseréljük tapasztalatainkat, gondolatainkat. Mít mondott Isten nekünk a televízió keresztül?

Mielőtt azonban az idejüket a tv-nek szentelnék, vizsgálják meg, hogy mennyi idővel rendelkezhetnek egyáltalán szabadon. Rá fognak jönni, hogy milyen kevés ez, és en-

nek alapján szabják meg a tévénézés idejét.

Királyi életstílusunknak kell lennie. Gyerekeinknek is szüksége van erre. A gyerekeinket az iskolában megkérdezzük:

– „Láttad ezt a tv-ben?”

– „Nem. Mi nem nézünk meg mindent. A televízió olyan gyerekeknek való, akik szüleinek sosincs ideje. A te szüleid is szoktak veletek játszani?”

– „Nem!”

– „Hát akkor ezért televízióztok!”

Nagyon fontos, hogy királyi életézésünk legyen. A kis dolgok kicsik legyenek, a nagy dolgok pedig nagyok.

(Tilmann atya előadásai alapján)

Jövő évi programok

Családnapok:

június 16-22.

június 22-24. Tilmann atya, vezető-
képzős hétvége

június 24-30. Tilmann atya, 1. szövetségi

július 1-7. Tilmann atya, 2. szövetségi

július 8-14. Abai T+Zs, 1. résztvevős

július 15-21.

július 22-28. Ther A+Á

július 29-aug. 4. Komáromi F+M

augusztus 5-11. Endrédy I+C

augusztus 12-18. 1. résztvevős

augusztus 19-25.

Fiútáborok:

felsősöknek június 30-július 7.

alsóságoknak július 8-14.

Döglesztő vándortábor

augusztus 4-12, Vértes, Gerecse

Lánytáborok:

7- 9 évesek

9-12 évesek június 24-29. Óbudavár

12- augusztus vége felé

Kikapcsol, bekapcsol?

Nemcsak mi tudjuk be- ill. kikapcsolni a tévét, hanem a tévé is be- ill. ki tud kapcsolni minket. Vannak olyan filmek, amelyeket ha megnézek, hosszan „dolgoznak” bennem: elgondolkodtatnak, olyan problémákat vetnek fel, amelyekre nem tudom a választ, vagy esetleg én más választ adnék, mint amit a film alkotói adtak. Esetleg a poének, humoros jelenetek jutnak újra eszembe és mosolyogtatnak meg akár napok múlva is, és feleségemmel élcelődünk a filmbeli szójátékokkal, például a Furcsa pár című klasszikus vígjáték rendmániás, Félix nevű főszereplőjére utal a feleségem, mikor „Jól van, Félix”-szel dicsér meg a villanyborotva aprólékos tisztogatása után. Az ilyen műsorok, úgy gondolom, „bekapcsolnak” minket. Gyerekműsorok is vannak ilyenek: a népmesék, megfilmesített klasszikusok, természetfilmek, olyan alkotások, amelyeknek mondanivalójuk van, amelyek adnak valamit, tudást, bölcsességet, humort. Amelyek példát mutatnak, ha nehézségeid vannak, így is megoldhatod a helyzetet.

És olyan műsorok is vannak, amelyek „kikapcsolnak”, amelyeket ha nézem nem teszek mást, csak bambulok, ahol csak a villódzó képek, és nem a mondanivaló köti le a figyelmemet, ahol keresgélem a humort a hülyeség masszájában, ahol az agyam szinte kikapcsol, ekkor a legjobb, ha én is kikapcsolom a tévét és úgy kapcsolódom ki, mert a kikapcsolódás nem az agyam kikapcsolását jelenti, hanem hogy mással foglalkozom, mint amit a nap 8-10 órájában pl. a munkahelyen csináltam. Egy jó könyv, egy kiadós séta a családdal, egy „kemény dió” rejtvény, „kapirgálás” a kertben vagy „szabad pálya” a konyhában, ez jelenti az igazi kikapcsolódást nekem. Vagy akár egy bekapcsolós műsor.

Egy érdekes dolgot figyeltünk meg gyerekeinken és magunknál is: még a legjobb filmek után is, ha kikapcsoljuk a tévét, üresség érzésünk van, a gyerekek persze ezt nem fogalmazzák így meg, csak azt látjuk rajtuk, hogy nem tudnak magukkal mit kezdeni. Az előző perceiket teljesen betöltötte, lekötötte a film, és ha vége, hirtelen csend van, saját maguknak kell elfoglalni magukat, gondolatok zakatolnak a fejükben és ezeket nem tudják még mind elrendezni. Sokat segít Tilmann atya tanácsa: vége a filmnek, beszéljünk róla. Így visszahozzuk újra a képeket, eseményeket, elrendezgetjük őket, és akkor ez az élmény hosszan megmarad nekünk és gazdagít minket. Bekapcsoljuk a tévét? És mikor kapcsoljuk ki? És mit csinálunk utána? Vagy helyette? Nehéz döntés. Ahogy Tilmann atya mondja: „Ez munka.”

Reklámok

A manapság látható tv-reklámokat meglehetősen cinikusan nézem, a nézőt többnyire ütődöttnek nézik, manipulálnak minket. Irreális víziót mutatnak be: „Boldog, sikeres, vonzó leszel, ha ezt és ezt a terméket használsz” – sugallják. Tömegemberré akarnak minket gyúrni, és bizony gyakran sikerül is nekik. Melyik nő merné azt mondani, hogy szappannal mossa meg az arcát, gyermekére esetleg betét- vagy textilpelenkát ad (hiszen akkor babája nem lehet száraz és boldog), férje nem önti nyakon magát minden reggel a legmárkásabb arccsusszal és sorolhatnám. Ez egy új diktatúra, bizony erős egyéniségnek (vagy nagyon szegénynek) kell annak lenni, aki nem enged a nyomásnak.

A napokban olvastam a következő hirdetést, amely egy újság egész oldalát betöltötte: „Minden ember jobb életre vágyik.”

A reklám éppen erről szól. Milliók természetes vágya, hogy olyan javakat birtokoljanak, amelyek kellemesebbé teszik az életet. A jó reklám nemcsak informál ezekről. Egyben elad, hogy milliók őrizhessék meg így munkájukat és ne csupán vágyuk, de lehetőségük is legyen a termékek megvásárlására.

Reklám: „Ha él, mindenki megél.” Meglepett, milyen kifinomultan, az emberek boldogság iránti vágyára (mintha a javak birtoklása jelentené a boldogságot), és a szociális érzékenységére apellálva akarják elfogadtatni a reklámok jelentőségét.

Szükség van reklámokra, de miért ne csinálhatnánk olyan „reklámokat” is, amelyek azt sugallják, hogyan lehet valaki valóban boldog, elégedett, sikeres? Olyan jó lenne, ha az emberek megértenék, csak akkor lehetnek valóban boldogok, ha képesek szeretetet adni és befogadni, és a boldogság üzletekben nem megvásárolható. A szeretet pedig nem csak egy langymeleg érzés; áldozatokkal jár, keményen meg kell dolgozni érte, mégsem izzadságszagú. (Egyszer egy idős bácsi megkérdezett minket, akkor még 20 éves fiatalokat, hogyan magyaráznánk el egy néhányéves kisgyerekeknek, mi a szeretet. Próbáltuk hasonlatokkal, ahogy a gyermek szereti a mackóját, úgy szereti őt az édesanyja, vagy ajándékokkal hoztuk kapcsolatba, vagy puszival, öleléssel... Nem, mondta a bácsi. Elmesélte: Az apa fáradtan jön haza a munkából. Minden vágya, hogy lefeküdjön és elolvassa az újságot. Kisfia odamegy hozzá, és mondja: Már annyira vártalak, elromlott a kis autóm, csak te tudod megjavítani. És az apuka megjavítja az autót.) Például

ez a szeretet. Nem látványos, nem ömlengős, anyagi helyzeten sem múlik. Csak egy kicsit elfelejtkezni magunkról, hogy a másiknak jobb legyen.

Pontosan milyen „reklámokra” gondolok? Nem vagyok szakember, csak elképzeléseim vannak nagy körvonalakban. Példa: A képen egy láthatóan boldog baba játszik. Szöveg: Ez a baba boldog és elégedett. Vajon miért? Talán a legkiválóbb nedvszívó képességű nadrágpelenkát hordja? – Nem. – Talán gyümölcsjoghurtot eszik? – Nem. – Ruhája pihe-puha öblítővel van kimosva? – Nem. – Hát akkor miért? – Mert apukája és anyukája játszik vele... Vagy egy másik. Egy sikeres élet receptje:

Ébredésre egy csipet gyengédség
Reggelire kis adag figyelmesség
Napközben 10 nehéz kiló kitartás
Ugyanennyi szorgalom
Uzsonnára egy zacskó türelem és
2 liter megbocsátás
Végül vacsorára nagy adag szeretet

Nem túlságosan frappáns ötletek, tudom, lehet rajta csiszolni. De legalább igazak. Sokkal egyszerűbb egy férfinak csupán jó arcszeszt használnia, és várni, hogy „partnere” (ma már ezt a kifejezést használják) a karjaiba omoljon, mint a társától megkérdeznie: „Mi bánt? Segíthetek?” Azonban az utóbbi esetben az eredmény nem marad el, az elsőben viszont kétséges. Lehet az embereknek boldog és reális jövőképet adni, ám, hogy ezt megvalósítsuk az munka, kemény munka. De biztosan célhoz lehet érni vele.

Azért bízom benne, hogy a műsorkészítők egyszer majd rádöbbennek arra, hogy az embereknek nagyon is szükségük van olyan hirdetésekre, amelyek ellensúlyozzák azt a világgépet, melyeket többek között a reklámok közvetítenek, olyan hirdetésekre, amelyek azt sugallják, hogy a helyes szeretetnél (nem önszeretetnél!), nincs semmi fontosabb. Ugye, ez még nem közhely? Anyagilag többnyire csak arra szokás áldozni, ami gyorsan megtérül. Pedig a szeretet nélkül felnőtt gyerekekért, széthullott családokért, magukra hagyott idősekért nagy árat fizet a társadalom, ha csak az anyagiakat nézzük is. Miért ne lehetne áldozni a megelőzésre, vagy ahol még lehet, a gyógyításra?!

Az utóbbi időben a közszolgálati tévében feltűntek olyan reklám előzetesek, amelyeket öröm nézni: hintázó lány, nagypapával sétáló unoka, játszó gyerekek, menyasszony vőlegény egy kerékpáron. Semmi különös,

semmi szenzáció, semmi abnormalitás, semmi szex, csak pár pillanatnyi öröm és vágy, hogy a valóságban mi is részesedjünk ilyen örömeiben.

Utóirat: Miután férjem elolvasta irományomat, eszmecsereét folytattunk arról, hogy miért esnek túlzásokba a reklámkészítők, amikor egy termék tulajdonságait leírják. Valószínűleg azért, mert különben a kutya sem venné meg őket. Eljátszottunk a gondolattal, milyenek lennének a reklámok, ha az igazat mondanák. Íme, néhány példa:

Nohap-ci tablettá. Garantáltan megszünteti az influenza kellemetlen tüneteit. Vagy nem. Próbálja ki, hátha szerencséje lesz.

Igyon Nagybandói sört. Piszok olcsó, és idővel az ízét is meg lehet szokni.

Gyermekének adjon minden reggel Krémellamogyit. Lehet, hogy a fogai kilyukadnak, de falni fogja.

Elege van a hófehér ingekből, patyolattiszta zoknikból? Használja Mosómasaporunkat, nem fog csalódní. Éljen a szürke!

Ne ítéljen első látásra. Ha azt hiszi, hogy ennek a csokoládénak csak a külseje rémes, téved. Az íze is az. Ne törődjön vele, egye!

– Meg tudja mondani, mi a különbség a napozókrémünk és a krémjoghurtunk között? – Meg. Csak a csomagolás.

Mégsem indul a bakterház

Gimnazista korunkban láttuk az Indul a bakterház c. filmet. Jókat neveltünk a poénokon. Jópofa filmnek tartottuk.

Nemrégiben játszották ismét a tévében, és egy kedves ismerősünk videóra vette, és amikor nála jártunk, szerette volna gyerekeinknek levetíteni, akik 4, 5 és 8 évesek. Férjemmel úgy gondoltuk, bár ez egyáltalán nem rossz film, még nem nekik való, különösen nem a kicsiknek, a káromkodások és a durvább viccek miatt. Kicsit nehezen, de sikerült elfogadtatni vendéglátónkkal, hogy inkább ne nézzék a gyerekek ezt a filmet. Ennyiben maradtunk. A helyzet úgy alakult, hogy nagyobb gyermekünk ott maradt még egy napig, mi hazajöttünk. Távozásunk előtt beszéltem a nagylányommal, (mivel gondoltam, a történetnek itt még nem lesz vége), hogy miért nem szeretném, ha nézné ezt a filmet. Mondtam neki, hogy a döntés azonban rajta áll, én nem haragszom, ha megnézi, mert tudom, hogy pl. ő úgysem használná azokat a csúnya szavakat, idéztem neki néhányat, és néhány jelenetet el is meséltem a filmből. Ha ő ezt látni akarja, megteheti. Ha hazajön, majd átbeszéljük a történetet.

Mivel a házigazdának ez egy kedvenc filmje volt, nem tudott belenyugodni abba, hogy a gyerek ne lássa. Délután bekapcsolta a tévét és a videót, és amikor elkezdődött a film, behívta lányunkat, hogy nézze vele. A csábítás hatalmas lehetett egy ekkora gyerek számára. Lányunk határozottan kijelentette, hogy ő pedig nem nézi, és kiment a szobából.

Amikor gyermekünk elmesélte, mi történt, úgy mondta, mintha az ő választása lett volna a legtermészetesebb, eszébe sem jutott, hogy a beszélgetésünk után megnézzé a filmet. Nagyon büszkék voltunk a lányunkra. Előtte is tudtuk, de ez még jobban megerősített, hogy erős és bízhatunk benne.

Családsorozat

Karácsonykor meglátogattunk egy ismerős nyugdíjas házaspárt. Régen láttuk őket, távol lagnak tőlünk, és mi szokásunktól eltérően kicsit korábban érkezünk meg a kellesénél. A gyerekek lelkesedve futottak be az ajándékokkal és már kezdtek volna a köszöntőbe, amikor a férj megszólalt, hogy menjünk be a szomszéd szobába, kb. húsz perc múlva vége lesz a dél-amerikai szappanoperának, amit néznek, utána majd jönnek.

Tapintatlanság korábban érkezni, de azért nem esett valami jól ez a fogadtatás. Amikor vége volt a résznek, kedvesen ünnepeltek velünk.

Egy nagycsalád tagjai ők, vannak gyermekeik, unokáik, nem is túl idősök, ötvenes éveikben járnak, napjaik nagy részét otthon töltik, és többnyire tévét néznek. Unokáik, gyerekeik egy-két nap után fárasztóak számukra, ezért nem hívják gyakran haza őket, hiszen akkor főzni, mosogatni kell, a gyerekek olyan dolgokhoz is hozzányúlnak, amihez nem kellene, és nem mindig halk röptű angyalok, és a délutáni alvást is megzavarhatják. Fényképet mutogatva persze „imádják” az unokákat és dicshimnuszokat zengenek róluk, ha távol vannak.

Azonban nekik is szükségük van arra, hogy mások életében, minden napjaiban részt vegyenek, hogy együtt izguljanak, örüljenek, haragudjanak, aggódjanak másokkal. Ha szappanoperát néznek, mindezt megtehetik úgy, hogy ez nem jelent munkát, erőfeszítést, és érezhetik, hogy tagjai egy képernyőbeli nagy család életének. Persze az örömük nem lehet akkora, mint amit egy igazi családi élet adhat, de nem is jár akkora áldozatokkal. Megdöbbentő volt hallani, hogy Paula és Paulina (egy szappanopera hősnői) gondjaiban, örömeiben jártasabbak, mint fiukéiban.

Az éremnek persze két oldala van, biztosan megvan az oka annak, hogy ők ezt a kényelmesebb életet választották, azonban a rétestészτέρα nyújtott szappanoperáknak kétségkívül van egy emberi kapcsolat pótló hatása. Mennyivel izgalmasabb dolgok történnek a sorozatban, mint pl. a szomszéd-asszonnyal, aki fél órán keresztül meséli, mit nem bír elviselni a menyében, vagy akár a fiukkal, amikor fél óra alatt a tévében egy egész dráma kibontakozik előttünk.

Másrészt a sorozatok függővé is tehetnek minket. Ha közben csengetnek, vagy telefonon hívnak, dühösek lehetünk, vagy ha közbejön valami és nem nézhetjük, feszültekké válunk. esetleg még a napi programunkat is hozzá igazítjuk. Magamon is megfigyeltem ezt a rossz hatást. Nagyon szerettem nézni a „Farm, ahol élünk...” c. sorozatot. Semmi más műsort nem néztem, de ha valami miatt nem tehettem, nagyon rosszul esett. Ez az egy kikapcsolódás volt a nap folyamán, de gyakran azt sem engedhettem meg magamnak. Függővé váltam a sorozattól, de én nem szeretek semmi ilyen jellegű függőséget, ezért a műsoridőt igazítottam a mi programunkhoz: felvettem a filmet videóra, így akkor néztem meg, amikor alkalmas volt. Még az az előnye is megvolt, hogy „lektorálhattam” (töbnyire akkor néztem, amikor a gyerekek aludtak, a férjem újságot olvasott), és ha a gyerekeknek is jó volt, akkor megnéztük együtt. Ha pedig valaki keresett a videózás alatt, megállítottam a filmet.

Egy másik sorozattal is közelebbi kapcsolatba kerültem: hittanórán a tanítónő azt javasolta a gyerekeknek, hogy nézzék az Esmeralda c. sorozatot. Kislányom lelkesen mondta, hogy a tanító néni azt mondta, hogy ez egy szegény vak lányról szóló gyönyörű történet. Az alaptörténet valóban szép, megható, és a főszereplő hősnő viselkedése példaértékű, de közben a gyerekek annyi rosszat is látnak, hazugságot, megcsalást, nemi erőszakot, árulást, hűtlenséget, pénzhétséget, számítást, olyan dolgokat, amelyeket még nem értenek meg, és még nem is kell, hogy értsék. A sorozat napi 40 percet vett volna el az életünkből, ezt igazán nem érte meg, ráadásul a kisebbeket sem zárhattam volna be a gyerekszobába, akik csak bambultak volna az idő alatt. Lányom sok osztálytársa nézte hónapokon keresztül a sorozatot, és nem értették, mi miért nem nézzük, hiszen ez az Esmeralda olyan jó lány. Talán pont az ilyen sorozatoknál kell a legjobban érsznel lenni, ahol a jó köntösébe egy csomó rosszat csempésznek, ezzel éberségünket elaltatják, és kiteszük a gyerekeket annak, hogy naponta egy csomó butasággal bombázza őket.

Az osztatlan figyelem

Ott ülök a tv előtt és felpolcoltam a lábamat, mert ez jó a vérkeringésnek, a macska ott van a hasamon, ez jó a gyomromnak, a sör ott van a kezemben, ez jó a fejemnek, a másik kezemben egy csésze kávé, ez jó a szívemnek, a televízió megy, ez jó a gondolkodásnak, a másik kezemben újság van, ez jó a tájékozódáshoz. Mindent egybevetve jól érzem magam. És most jön a gyermekem és azt mondja: „Papaaaa...”

Én azt mondom: „Pillanat, édesem!”

Nyugodtan összecsumok az újságot, a csésze kávé félreteszem, meg a sört is, kikapcsolom a televíziót, a macskát ledobom a hasamról, leteszem a lábamat, és azt mondom: „Igen, mi van?”

Akkor azt mondja a gyermek: „Apu, ma szép volt az iskolában, azután elmesél egy történetet. 2 percig tart, majd a gyerek elmegy.

Én felteszem a lábam, megkeresem a macskát stb.

Darázsfészek

Mese felnőtteknek felnőttekről, gyerekekről és a nagy „Sam”-ről

Amikor régen megismerkedtünk, majd megszerettük egymást és a közös jövőnket terveztük, szóba került a televízió léte ill. nemléte közös otthonunkban. Mindketten olyan családban nőttünk fel, ahol volt televízió, és néztük is módjával – bizonyos szülők által diktált szabályok alapján –, majd később saját tetszésünk szerint.

Ennek ellenére úgy döntöttünk, hogy nekünk, mint egy pár, nem lesz televízió az otthonunkban. Érdekes módon nem kellett győzködnünk egymást, teljes összhangban hoztuk meg ezt a döntést. Aztán boldogan éltünk. Szüleink ugyan nem értették, hogyan lehet meglenni tv nélkül, de mi elég

jól viseltük ezt az állapotot. Nekem (a feleségnek) ugyan néha voltak „kilengéseim”, és a barátnőmnél vagy a szomszédban megnéztem egy-egy filmet, néha egy fékezett habzású szappanoperát. De a lakásunkba nem engedték be az „egyszeműt” Sokkal többet értek az esti beszélgetések kettesben, vagy a barátokkal. Amúgy meg a házasságunk kezdetén még mindketten tanultunk, így arra is kellett időt szánni.

Később, mikor sorban születtek a gyerekek, végképp nem tudtuk volna elképzelni az életet a televízióval együtt. Napközben azért nem, mert a gyerekeknek meséltem, játszottam velük, sétáltunk, főztem. Este pedig örültünk, hogy együtt a család és nagy közös játékok voltak Apucival együtt. Aztán a fürdetés, ima, mese – ahogyan ez más családban is lenni szokott. A gyerekek elcsendesedése után pedig a beszélgetéseké, a közösségé, vagy egy jó könyvé volt az idő.

Sokszor elgondolkodtam azon, miért irritálja az embereket az, ha meghallják, hogy nincs tévénk. Van, aki rögtön „nekünk esik”, hogy nem lehet a gyereket burában nevelni, és mi milyen rosszat teszünk ezzel a gyerekeknek. Mi úgy gondoljuk, ha egy Benedek Elek népmesében is vannak gonoszok, rosszak, próbatételek – sokszor olyan képszerű a leírás, mint egy „akciófilm” jelenete –, akkor jobb, ha ezeket a gyerek a saját fantáziájával képzelel el, és nem „készen kapott” naturális képeket lát a képernyőn A saját képzelete által alkotott boszorkány, óriás, hétfejű sárkány stb. nem tud olyan félelmetes lenni, hogy attól megijedjen vagy emlékétől rosszat álmódjon. Arról nem is beszélve, hogy több gyermek esetén mindig vannak kisebbek, s ami nem árt pl. a 11 évesnek, az nem biztos, hogy használ a 3 évesnek, ha egyáltalán fel tudja dolgozni a látottakat. Amúgy a nagyobb gyerekeink néha nézhetnek tv-t pl. nagyszülőknél, megfelelő „instrukciók” mellett.

Érdekes példája a tv, könyv, diafilm hármásának a következő pár eset.

9 éves gyermekünk először tv-ben látta az Egri csillagokat. Lelkesen jött haza és mesélte, hogy miről szólt a film. Hogyan szúrta át lándzsával a török nyakát a magyar katona, kit hogy öltek meg, hogy ment a kátrányos égő kerék lefelé az embereken keresztül stb. Később megnéztük diafilmen is a művet. Nagyon tetszett a gyerekeknek, már mást is meg tudtak jegyezni: milyen kisfiú volt Gergő, hogyan védték az egri várat az emberek, mi-

lyen bátrak voltak a nagy túlerővel szemben, hogyan talált egymásra a család az ostrom végén. Most pedig, mint „kötelező” olvasmányt olvassák és így a gazdag mondanivalóból még több maradhat meg bennük.

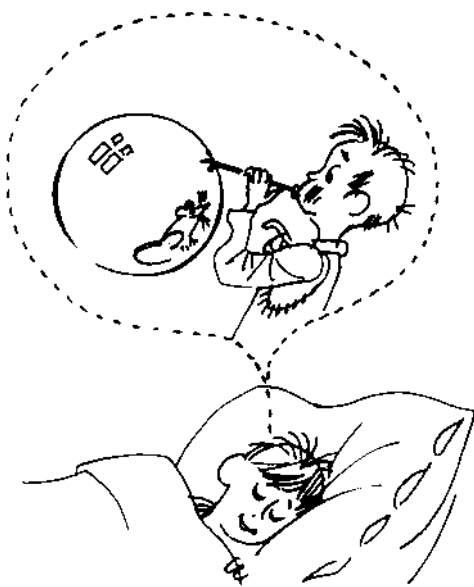
Hasonlóképpen történt a Kőszívű ember fiai. c. művel is. Először diafilmen néztük meg. Persze még „kicsik” (11, 10 éves a két nagy) voltak ahhoz, hogy a történelmi hátterét is megértsék, de addig nem tekertük tovább a filmet, amíg kérdésük volt. Olyan is előfordult, hogy visszatekertük, hogy újra megnézzhessenek

egy szereplőt, s így jobban be tudják azonosítani. Emellett még mi is tudtunk mesélni arról az időről, amelyikben a mű játszódik. Majd moziban is megnéztük, és össze tudták hasonlítani, hogy mi volt más a diafilmen. Utána jót beszélgettünk arról is, hogy pl. a filmben mire fektettek nagyobb hangsúlyt – lásd csatajelenetek, tánc, ami látványos –, de emiatt „rövidíteni” kellett a regényt. Végül annyira felkeltette az érdeklődésüket a mű, hogy a két nagyobb el is olvasta könyvben is, és akkor megint csak tudtunk beszélgetni róla.

Említhetném ugyanígy a Pál utcai fiúk c. könyvet – amit először elolvastak a gyerekek, majd moziban néztük meg a darabot, utána színházban is láttuk egy érdekes feldolgozásban. Szintén jó kis beszélgetés kerekedett az összehasonlítás kapcsán.

Azt tapasztaljuk, ezek mind a gyerekek fejlődésére, mind pedig a családi életre jó hatással vannak. Igaz, több időt, energiát is igényel, főleg tőlünk, szülőktől, de megéri!

Azt semmiképpen sem tartom jónak, hogy gyerekörzés címén egymás után 3-szor ugyanazt a Disney-filmet nézik a gyerekek, sajnos erre is láttam példát. (Ez kb. 4,5 óra folyamatos tv-nézés!) Vagy ha egész nap szól a tv, és a gyerek akkor és azt lát benne, ami éppen megy, hisz nem lehet mindig ott a szülő a gyerek mellett.

Lehet, hogy mi a „könnyebb” utat választottuk azzal, hogy nincs tévénk, mert így nem kell a gyerekekkel veszekedni, hogy ezt vagy azt miért nem nézhetik meg. Ugyanakkor sokszor az lenne a könnyebb, ha csak úgy beülnénk a tv elé és néznék. Nem mondom, hogy néha nem lenne kellemes ez nekünk is, ennek ellenére továbbra sem hiányoljuk a tv-t az otthonunkból.

Szép példa volt a „schönstatti” tv-nézésre a balatoni nyaralásunk, ahol szüleimnél van tv. Első nap a nagyfiunk kérte, hogy a „Farmot” és a focimeccseket had nézze meg! Megegyeztünk. Aztán jöttek a többiek részéről is a kívánságok, de megbeszéltük, hogy csak előtte kapcsolhatják be a tv-t, és utána is ki kell kapcsolni, nincs „csak még ezt a reklámot hadd nézzük meg” című siránka. Szép volt látni, ahogy a kanapén ültek sorban és számoltak visszafelé, hogy mikor kapcsolhatják be a tv-t a Farm című filmre. És tényleg, a film végén ki is kapcsolták. a készüléket.

Összegzésképpen: mi nem vagyunk tv-ellenesek, csak éppen a mi családukból nem tudjuk elképzelni a televíziót. Nekünk így jó! Nem vagyunk tökéletesek, nem tudhatjuk, hogy később ez milyen hatással lesz a gyerekekre. Egyelőre bizakodunk abban, hogy ha minél erősebbek az „alpok”, ha minél több „vitamint” adagolunk a gyerekeknek – azaz próbálunk helyette más értékeket adni nekik –, akkor később, ha a tv közelébe kerülnek, élesebben látnak, és immunisabbak lesznek a „kórral” szemben, lásd: „csak ne kéne nézni folyton azt, hogy hogy' kéne élni” (G.P.)

Eksön van

(Megj.: Az action=akció angol szó kiejtése magyarul)

Beszélgetés egy számítástechnikát és fizikát oktató
szakközépiskolai tanárral

Kérdő: Mindannyian tudjuk, hogy a számítástechnika nagymértékben megkönnyíti életünket, egyre több dolgot egyre könnyebben tudunk elintézni, megvalósítani a segítségével. A számítógépek előnyeiről sok helyen hallhatunk, most elsősorban nem erről szeretném, ha beszélgetnénk, inkább arról, szerinted milyen veszélyei lehetnek a számítógépek használatának?

Válaszó: A számítógépek valóban nagymértékben megkönnyítik az életünket: a szövegszerkesztőt már szinte mindenki használja, az e-mailes levelezés kíméli a pénztárcánkat, és időt spórol meg a hagyományos leve-

lezéssel vagy a telefonnal szemben. Programcsomagok segítik mind az otthoni, mind a vállalati munkát, oktatóprogramok a tanulást. A banki ügyek intézése, vagy a vásárlások internetes intézése is egyre inkább terjed, nem is sorolom tovább. Az ügyek, feladatok gyorsabb elintézésével időt nyerünk.

K.: Akkor mondhatjuk azt, hogy a felszabaduló időt fordíthatjuk olyan tevékenységekre, amelyeket szívesen végzünk. Gondolok arra, hogy a fiataloknak több idejük marad pl. a sportra, olvasásra, társas kapcsolatokra, a felnőtteknek családjukra, közös programokra.

V.: Elméletben valóban így kellene, hogy működjön a dolog, de a valóságban mégsem így van. A komputerrel való kapcsolat, ha nem elég éber az ember, kialakíthat egy bizonyos mentalitást: az időm nagy részében egy géppel kommunikálok. A gép mindig azt csinálja, amit én akarok, végrehajtja a parancsaimat. A géppel szemben nincs különösebb kockázat, ha nem jól csinálok valamit, nem bántódik meg. Bármikor a rendelkezésemre áll. Ez egyrészt azért veszélyes, mert az emberektől is hasonló viselkedést várhatok el, másrészt kényelmesebb a számítógéppel kommunikálni, mint az emberekkel, pont az előzőek miatt.

K.: Talán ezért olyan népszerűek az interneten a különböző „chat”-es (csevegős) oldalak?

V.: Igen. Pótolhatják az emberi kapcsolatokat. Bárki bőrébe belebújhatok, a csúnya lány lehet bombázó, sőt akár fiú is, bármit mesélhet magáról, nem kell azt a valósággal összevetnie, ez a kapcsolat nem jár olyan stresszel, mint egy valódi találkozás, ha valami rosszul „sül el”, más bőrébe bújhat, és kezdi előlről. A számítógép személytelenné tesz. Például a legkiválóbb oktatóprogram sem képes egy jó tanár személyes kisugárzását pótolni. Vagy egy körlevél a barátoknak nem helyettesítheti a személyes találkozásokat. Vagy egy beszélgetés a barátnővel egy padon mélyebb lehet, mint egy chat. Akik ehhez a személytelenséghez hozzászoknak, nehezebben építenek ki kapcsolatot másokkal, tehát nem az a jellemző, hogy a munkát, tanulást elvégzik a komputeren, aztán rohannak a társaikhoz, hanem inkább a képernyő előtt ragadnak és a géppel játszanak.

K.: Vajon miért választják a gépet játszótársul?

V.: Az előbb említettem, a személytelenségnek „előnyei” is vannak. Ha a számítógéppel játszom, nem érhet akkora kudarc, mások alig látják, ha nem sikerül. Minden gond nélkül újra lehet próbálkozni. Hogy sikert érjek el, nem igényel akkora erőfeszítést, mint pl. ha sportolnék. Könnyen sikerélményt ad. Több olyan tanítványom van, aki bár korábban jól sportolt, a

mozgást abbahagyta, miután egyre több játékprogramot szerzett, szívesebben játszott velük otthon. Érdekes viszont, hogy olyan ismerősöm is van, aki 15 éves korában súlyosan dadogott, a számítógépes játékok közben, teljesen tisztán beszélt, feloldódtak gátlásai. Persze ez a felszabadultság még jobban a géphez köti, így egyre kevesebb az esélye, hogy a társakkal is feloldódjon.

K.: Hallottam, manapság egyre több agresszív játék is eljut a gyerekekhez.

V.: Elképesztő sikerük van ezeknek a játékoknak. Néha megdöbbenek, amikor látom a gyerekek milyen jókat röhögnek, amikor sikerül a képernyőn kinyírniuk valakit. Ezeket a játékokat nem csak otthon, a játéktermekben is játsszák.

K.: Nem lehet, hogy ezeknek a játékoknak a segítségével levezetik a felhalmozott feszültséget, és ez segít nekik?

V.: Határozottan nem. Az erőszak erőszakot szül. Nem csökkenti a feszültséget, inkább fenntartja, sőt fokozza: egyre erősebb effektusok kellenek, egyre durvább képsorok. Az a menő, aki legjobban tud ölni. Ezek a játékok úgy jutalmaznak, hogy még többet lehet ölni, akkor kreatívabbak, hogy egyre destruktívabbak. Elfásítanak az agresszióval szemben, és előfordulhat, hogy egyszer csak megunják a játékokat, nagyobb feszültség kell, és az olyan gyerekek, akikre a szülőknek nincs idejük, a valóságban is szeretnék azt tenni, amit a gépen csináltak.

A számítógépes agresszív játékok fontos tulajdonságai közé tartoznak, hogy nem mutatnak érzelmeket, pl.: a megtámadott arcán nem látni fájdalmat és a gép nem védekezik, nem üt vissza, vagyis nincs meg a verekedésnél az az érzelmi és érzéki kontroll – ti. hogy fáj a másoknak vagy nekem –, ami a gyerekek közti verekedésnél lenni szokott. Ott van egy határ, amin nem lépnek túl. Megjegyezném, hogy minden gyerek szokott verekedni, még a lányok is, persze ők másként, ez teljesen normális. Különösen a fiúknál a pozícióharc egyik formája a verekedés, ez minden korban megvolt, a gépi játékoknál azonban magáért az öldöklés öröméért harcolnak. Ez óriási különbség.

K.: A középiskolás korú gyerekek már szét tudják választani a játékot a valóságtól, nem?

V.: Nem, még serdülőkorban is közel áll a fantázia a valósághoz. Hozzá tenném, hogy a veszély azokra a gyerekekre leselkedik elsősorban, akikre a szülőknek nincs idejük. A gondoskodó szülők egyrészt figyelemmel kísérik, mit csinál a gyerekük a szabadidejében, és ha netán ilyennel tölti is, helyre teszik a gyereket, és más elfoglaltságok felé terelik.

K.: Azt mondják, a számítógép nagy mértékben fejleszti a gyerekek intellektusát.

V.: Így van, mindketten mondtuk a beszélgetés elején, hogy a számítógépnek milyen sokat köszönhetünk, én is szeretem, ezért is oktatom, azonban a társadalomnak nemcsak magas IQ-jú, hanem magas EQ-jú (érzelmi kvóciensű) emberekre is szüksége van. Nemrégiben olvastam, hogy vezető beosztásban is sikeresebbek a magas EQ-jú emberek, mint a nagy intellektusú, de emberekkel jól bánni nem tudók. A számítógép az EQ-t nem növeli.

K.: Te, mint számítástechnikát oktató tanár, nem nagyon beszéltél „haza”.

V.: Azért, mert az előnyökről már úgymint olyan sokat hallani, és te sem erre kértél meg, de egy másik alkalommal, ha úgy gondolod, arról is szívesen beszéllek.

K.: Végül azt kérdezném, hogy mit teszel Te mint tanár, és mit tegyünk mi, szülők, hogy megvédjük gyermekünket ezektől a negatív hatásoktól.

V.: Oda kell figyelni a gyerekre. Megnézzük, mi az a terület, ahol jó, ahol sikerélményhez jut, és odairányítjuk. Különösen a fiúknál, és különösen ebben a korban nagyon fontos, hogy energiájukat mozgással levezessék. Sokszor ez fontosabb, mint hogy kiváló tanulmányi eredményt érjenek el. Jó, ha egy normális baráti társasághoz tartoznak, akiknek hasonló az értékrendjük. A sport nem csak a testet, a lelket is erősíti.

Példát kell mutatnunk arról, hogy az életben mindenért meg kell dolgozni, a sikerért tenni kell, nem jön könnyen, ez legyen számára természetes. Ezt úgy is megmutathatjuk, hogy nem teljesítjük minden kívánságát vagy nem azonnal, neki is tennie kell érte valamit.

A számítógép óriási üzlet. Ne dőlünk be mindennek, amit kínál, nem kell minden új programot megvenni nekik.

Én, személy szerint sok közös programot szervezek a családnak és az osztályomnak is (osztályfőnök is vagyok). Havonta egyszer megyünk kirándulni úgy, hogy az osztályomból bárki csatlakozhat. Eleinte kevesen jöttek, de már egyre többen velünk tartanak (családomat is viszem). Ez jó bu-li nekem is. Bográcsban főznek a lányok, feleségem irányításával, de volt, hogy a fiúk vették kézbe a fakanalat. Itt én nem tanár úr vagyok, itt nem oktatok ki senkit, de nincs is rá szükség, tudják a határokat. Amíg a kaja készül, a fiúk többnyire fociznak, a lányok szurkolnak, de a fiúk is szurkolnak, hogy jól sikerüljön a kaja.

Próbálok megtalálni bennük azt, amiért fel lehet rájuk nézni, és erre a többiek figyelmét is felhívom. Pl.: Egy gátlásos duci lány a sztár ezeken a

kirándulásokon, egy finom ebéd után a fiúk a kezét csókolgatják olyan jól főz, korábban alig szóltak hozzá. Egy tanulásban nem nagyon jeleskedő, vékony dongájú fiú pedig jól gitározik, amikor énekel, a lányok olvadoznak. Mindenki lehet valami értéket találni.

Nagyra értékelem az erőfeszítést. Az egyik tanítványom kettesre állt évvége előtt. Ekkor kapott észbe, hogy iszonyú balhé lesz a rossz jegy miatt otthon. Nem volt buta, de végig lustálkodta a félét. Bűnbánóan jött hozzám, nem tudnánk-e tenni valamit. Még egy hónap volt évvégéig. Három hetet kapott, hogy felkészüljön. Összeállítottam neki három dolgozatot, azt mondtam, hogy elfelejtjük az előző jegyeket, és ennek a három dolgozatnak az átlaga alapján kapja meg a jegyét. Ez a gyerek a három hét alatt tanult, mint az állat, egy osztálytársa felkarolta, és mindhárom dolgot négyes lett. Lehet ellenérveket mondani, hogy ez a módszer miért nem jó, de én úgy gondoltam, hogy bár lusta disznó volt, volt ereje rendbe hozni, amit elhülyült, és nekem ezt értékelnem kell.

És a legfontosabb: szeretni kell őket. Ebben a legnehezebb, idétlen, önmagukat kereső, kipróbáló korszakban még inkább. Nem majomszeretettel, hanem úgy, hogy szánunk rájuk időt, bízunk bennük, merünk tőlük elvárni és segítjük őket, hogy erősek legyenek, hogy merjenek nemet mondani a sok negatív hatásnak, ami éri őket (többek közt a képernyőn keresztül).

A képernyőről

Viszonylag későn lett családunkban számítógép, főleg színes monitorral. Ezek együttes varázsa sokakat lenyűgözött a családban. Viszonylag sok időt töltöttünk a képernyő előtt. Talán az is közrejátszott, hogy tv-t viszont nagyon ritkán nézünk.

Miből állt ez a sok időtöltés? Mindent a számítógéppel akartunk leírni. Néha olyan dolgokat is, amik kézzel gyorsabban mentek volna, vagy egyszerűbb, szebb lett volna. De mi élveztük ahogyan a nyomtatóból előjön a szöveg.

Volt néhány játék, ami talán megnyugtató, illetve ami arra serkentett, hogy mindig jobb időt érjek el veled, ezért nem hagyott nyugodni.

A gyerekek szívesen játszanak a rajzoló programmal.

Nagy újdonság volt a drótposta bevezetése. Pillanatok alatt levelet lehet küldeni. Nem kell levélpapír, boríték, bélyeg, nem kell elmenni a postára és ráadásul az egész világ itt van a szobában. Volt időszak, amikor minden es-

te vártam és küldtem a leveleket. Jó lehetőség ez arra, hogy ha valaki eszembe jut és szeretnék neki örömet szerezni, akkor ezt azonnal megtehetem, tehát nem halasztódik a dolog. Erikának azonban igaza volt, amikor fölhívta figyelmemet arra, hogy ezáltal el is laphozhat egy kapcsolat. Néhány esetben mélyebb levélváltás helyett valóban csak néhány szavas üzenet jött és ment. A „varázslat” csak az volt, hogy távol élő ismerőssel gyorsan kapcsolatba lehetett kerülni. Ez a kezdeti fellángolás körülbelül egy év után lényegesen csappant. Mostanában hetente egyszer-kétszer nézem meg a postaládát, de ha valaki eszembe jut, most is szívesen szerzek örömet néhány sor jeladással. Egyszerűen csak azzal, hogy jelét adom: gondoltam rá.

Nagybőjt elején kaptam egy szegedi csapattól egy e-mailt, amiben felajánlották, hogy a bőjt minden napjára küldenek elmélkedést. Igazán öröm volt ezeket olvasni, mert olyan szövegeket küldtek, amelyek a ma emberéhez szóltak. Ki is nyomtattam őket, és kitettem a faliújságra az iskolában.

Most frissen kaptam ugyanettől a csapattól adventi elmélkedéseket.

Címük: <http://kati.theol.u-szeged.hu/advent>.

Ötleteket, kérdéseket a denis@theol.u-szeged.hu címre várják.

Siv Widerberg

Sóderparti

Daniel,
aki az osztályunkba jár,
a vacsorát Sóderpartinak hívja.
„Sódert esztek vacsorára?”
kérdeztem egyszer
(mert szerintem ez a
Sóderparti
olyan lükén hangzik).
„Frászt” mondta Daniel,
„húst eszünk,

és mindenki nyomhatja a sódert,
és senki se mondja,
hogy fogd be a szád,
és mindig kipakolhatod,
ami a szívedet nyomja”
mondta Daniel, és nevetett.

Mégiscsak lükén hangzik, hogy
Sóderparti.
De Ami a Szívedet Nyomja, az már
igen!
Nálunk csak olyan közönséges
Vacsora van.

Játékeste

Nem is olyan túl régen, biztosan sokan emlékeztek rá, hétfőnként nem volt tévéműsor takarékosági okokból. Az akkori vezetés nem is tudta, milyen jót tesz a családoknak azzal, hogy hetente egy este műsorszünetet tart. Ezt az estét családunk közös játékkal töltötte: tízfillésben kártyáztunk (fagyit ötven filléért már lehetett kapni), társasoztunk (nem bírtam veszíteni), sakkoztunk édesapámmal, de felolvasóestet is tartottunk, és a diavetítések is feledhetetlenek voltak. Ezeknek az estéknek az emlékei jobban megmaradtak bennem, mint bármelyik tévéfilm.

A szép emlékek megerősítettek abban, hogy valami hasonló élményeket

mi is szeretnénk adni gyermekeinknek. Elhatároztuk, hogy minden héten tartunk egy tévémentes játékestet. Nem mintha gyakran néznénk tévét, de ezen az estén véletlenül sem kapcsoljuk be, és ekkorra más programot sem szervezünk. A nagyszkolások különórái és férjem bizonytalan hazaérkezése miatt nem tudtuk ezt az estét hétköznap tartani, ezért a vasárnap este a mi esténk. Olyan játékokat játszunk, amelyeket gyerekkoromban is, de olyan is szokott lenni, hogy a gyerekek színélőadással készülnek, báboznak... Sokszor nem is az a legfontosabb, hogy mit csinálunk, hanem az, hogy játék közben valahogy maguktól elsimulnak a problémák, a feszültségek feloldódnak és önfeledten tudunk örülni egymásnak.

Néha könnyebb lenne tévépásztor elé ültetni a gyerekeket, és érzünk is erre kísértést, különösen, ha fáradtak vagyunk, vagy gondok nyomasztanak, de aztán mindig azt érezzük, megérte, hogy ezt az estét közösen töltöttük el. Néhány órára mi is gyerekek lehetünk, és erőt merítünk a következő hétre.

Kapcsolatunk a tévével? Nincs!

Sokszor és sokan meglepődtek már, amikor egy-egy beszélgetésben kiderült, otthon nincs tévénk. Hitetlenkedve, értetlenül fogadják ezt a hírt, és nem győzzük indokainkat elmondani. Íme a története:

Házasságunk első éveiben nem hiányzott a tévé, igaz pénzünk sem volt rá. Aztán az első gyerekkel és az egyre gyakrabban ott tartózkodó nagyszülőkkel a tévé is megérkezett hozzánk. Nemcsak az unokát, hanem kedvenc műsoraikat is szerették volna nézni nálunk szüleink. Később úgy hozta az élet, hogy összeköltöztünk szüleinkkel és a tévé fontos tért nyert az életünkben. Vasalás, főzés közben szívesen bekapcsoltam én is, hogy az unalmasnak tűnő feladatokon egy kicsit színesítsek. Férjem pedig esténként tálcára tette vacsoráját és lerogyott a képernyő elé. Minden beszélgetési kísérletünk kudarcba fulladt, mondván túl fáradt az olyan aktív szellemi tevékenységhez, mint pl. a beszélgetés az elmúlt napról. Persze fáradtság ide vagy oda, a filmet, vitaműsort, ha már egyszer elkezdtük, végig is néztük. Így reggel kialvatlanul, még fáradtabban kezdtük az új napot.

Hétvégén sem volt másként. Sokáig néztük a különféle műsorokat, mondván másnap úgymis alhatunk... Persze, csak épp gyerekeink a szokott időben már korán reggel a hasunkon ugráltak. Hiába beszéltünk újra és újra arról, hogy nincs ez így jól, ha nem mi, akkor a nagyszülők kapcsolták be a tévét...

Amikor új házukba készültünk, döntő elhatározásra jutottunk: a tévé nem költözik! S hogy ezt jól tettük-e? Többet beszélgetünk, élvezetes sportközvetítéseket hallgatunk a rádióból kettesben, kártyázunk a szomszédokkal, sokat olvasunk és még a hírek is érthetőbben jutnak el hozzánk az újságokon és a rádión keresztül. S ha tényleg fontos dolog van a tévében, mint pl. Forma 1, akkor felkerekedik a család és meglátogatjuk a nagyszülőket...

Egy dologgal küzdünk még: ha óvodás gyerekeinkre a nagyszülők vigyáznak. Ezt nem ússzák meg tévé nélkül. Az ellenőrizhetetlen, nem nekik való mesék, műsorok nézését az anyyalka fogja megoldani néhány videokazetta segítségével (Kisvakond, Lolka Bolka meséi). Itthon pedig a diavetítés élménye és a közös játékok teszik kívánatossá a tévémentes otthont.

Szüleink gyakran felajánlják, hogy kifizetik a kábeltelevízió bekötését, mert ez így nem élet tévé nélkül. No de hová tennék a tévét? Ahol a helye lehetne, ott a háziszentélyt rendeztük be...

Apa-nap, avagy: Apa csak egy van!

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján Budapestre utaztam Női lelki napra. Előző este az imánál a gyerekek imádkoztak azért, hogy szerencsésen hazaérkezzek másnap, és azért is, hogy nekik is jól sikerüljön a nap.

Szombat éjszaka fáradtan értem haza. Férjem az élménybeszámoló meghallgatása után mesélte el gazdag programjukat. Másnap a gyerekek egymás szavába vágva lelkendeztek, hogy milyen jó napjuk volt apával. A 6 éves megjegyezte, hogy „anya, jó, hogy imádkoztunk, hogy jól sikerüljön a nap, mert nagyon klassz volt minden!”

Az úgy kezdődött, hogy reggel megalakították a Robin Hood csapatot, és kettesével oszoltak a házban – rendet rakni, szemetet összegyűjteni –, itt főleg a műanyagflakonok és régi üvegek kerültek zsákokba. Majd visszaváltották az üvegeket, 500 Ft-ot kaptak érte, melyből csokira és fagyira is jutott a jó munka jutalmaként. Majd egy kis kultúra következett: képzőművészeti kiállítást néztek meg a Galériában. Külön dicséret a gyerekeknek, hogy minden szobor ill. alkotás a helyén maradt. Egy gyors nagyszülői látogatás is belefért még a következő programig. A fő attrakció az akkor induló bicikliverseny rajtjának megtekintése volt. Ezt különösen a fiúk élvezték, apjukkal az élen. Az általam előre elkészített ebéd elfogyasztása után kis pihenő következett. Kedvet kapva a délelőtti bicikliversenyen, délután egy kis biciklizés következett. Apuka az öt gyerekekkel, és még hozzájuk csapódott a szomszéd két fia is. Így 12 keréken 7 gyerekkel mentek a szabadidőközpontba játszani, focizni. (A két kicsi gyerekülésben ill. hátupuciban ült az apjukkal.)

Vacsora után még fürdésre, imára és vetítésre is jutott idő. Örömmel hallgattam végig a lelkes beszámolókat, a sok jó ötletet, amit a férjem kitálalt a gyerekeknek. A gyerekek mondták: Anya, olyan volt ez, mint egy gyereknap! A nagyfiúnk pedig azt mondta, hogy nem cserélte volna el semmilyen programmal ezt a napot!

Büszke voltam a férjemre, igazán nagynak láttam, és újra bebizonyosodott, hogy ha van ideje, milyen jó apa.

Hálát adtam a Szűzanyának, hogy az egész családnak ilyen szép napot adott.

A pápára figyelünk

A tömegkommunikációs eszközök lehetnek az egység és a kölcsönös megértés szolgálói, de lehetnek az élet, a család, a vallási és etikai értékek eltorzult szemléletének hordozói, az ember valódi méltóságát és célját figyelmen kívül hagyó látásmód népszerűsítői is. (Familiaris consortio, II. János Pál, üzenet a Tömegkommunikációs eszközök világnapjára)

Hogyan szálljunk szembe a problémával? A szülőknek meg kell kétszerezni erőfeszítéseiket a kisgyermek és a fiatalok erkölcsi nevelésének teljességéért. Ez magában hordozza az emberi szexualitás iránti egészséges magatartásra nevelést, mely minden ember – mint Isten gyermeke – méltóságának tiszteletben tartásán, a tisztaság erényén és az önrendelkezés gyakorlatán alapul. Az egészséges emberi értékek kialakításának legjobb iskolája a rendezett családi élet, ahol a szülők gyakorló hívők és teljesen egymásnak és gyermekeiknek szentelik magukat.

Manapság a kisgyermeknek és a fiataloknak szükségük van arra is, hogy úgy neveljék őket, hogy a műsorok között válogatni tudjanak, és a tömegkommunikációs eszközök jól tájékozott fogyasztói legyenek. Ezen a területen a szülők elsősorban személyes példájukkal tudnak hatni gyermekeikre, passzivitásuk vagy önkímélésük a tömegtájékoztatási eszközökkel szemben a fiatalok számára káros félreértések forrása lehet. A fiatalok számára különös jelentősége van a példának, melyet a szülők mutatnak nekik, tanúsítva a kölcsönös szeretetet és gyengédséget a házasságban, valamint a készséget a gyermekekkel való szeretetteljes és udvarias beszélgetésre mindarról, ami érdekli őket. Szükségesnek látjuk emlékeztetni arra, hogy a nevelés területén többet lehet elérni a meggyőzéssel, mint a tiltással.

(Részlet a Tömegtájékoztatási Eszközök Pápai Tanácsának nyilatkozatából:
Pornográfia és erőszak a tömegkommunikációs eszközökben)

Levél

Tilman atyától

(a Magyar Schönstatt-mozgalom
apostolától)

A ház az a hely, ahol elrejtve biztonságban lehet élni. Ma ezt nem mondhatjuk minden további nélkül, mert az életet sokféle tényező határozza meg. A munka ma már nem kötődik a házhoz, legalábbis a foglalkozással járó munka nem. Sokféle befolyás áramlik gyermekeinkre, lelki, szellemi befolyás, amely nem a házból jön. Újság, rádió, tv. Ehhez csatlakozik egy további tény: tömegtársadalomban élünk. Átvesszük a többiek véleményét, nézeteit. A magatartásunkban is a többiekről veszünk mintát. Azt mondhatjuk, hogy a házunk falai elvékonyodtak. A sokféle befolyást áteresztik.

A társadalom, amelyik nem tiszteli a házastársi hűséget, befolyással van a családokra is. A társadalom, amelyik nem becsüli és értékeli a gyermekáldást, eszméivel áthat a házunk falán.

Amikor a Szűzanya a háziszentélyben eljön hozzánk, az az első feladata, hogy a házunkból ismét egy „házat” csináljon. Ez annyit jelent, hogy az ő jelenlétével szellemileg zárt tér jön létre. A Szűzanya határozza meg, hogy minek van és minek nincs helye a házban. Ez áll az eszmékre, gondolatokra, erkölcsi elgondolásokra, az örömeink az útjaira, a szabadidő alakításának módjaira, arra, hogy hogyan dolgozzunk. A háziszentély így egy jel a házunkban. Házunk újra „házzá” lesz.

Tilman atya

Sok gyerek bensőségebb kapcsolatban van sok tv-figurával,
mint az osztálytársaival.

Farkasokat kell nevelni. Olyan embert, aki egészen szabad. Aki a szíve szerint cselekszik, azt teszi, amit akar, nem azt, amit akárcsak mond neki...

(Tilman atya)

Élő háziszentély

„Működik” a háziszentély

Úgy érezzük, hogy háziszentélyünk felszentelése óta köteleződünk el igazán a Schönstatti családmozgalommal.

1993-ban voltunk először családnapokon és több éve járunk már közösségbe is, de nem mondtuk ki az igent.

Aztán 1999 őszétől egyre jobban megfogalmazódott bennünk a vágy, hogy a mi otthonunkban is legyen háziszentély. Ennek létesítéséről és működéséről hallottunk egy előadást 2000 januárjában, melynek hatására döntöttünk úgy, hogy meghívjuk a Szűzanyát családukba, otthonunkba.

Izgalmas volt eldönteni, hogy a lakás mely részébe kerüljön, azután pedig az elkészítése szerzett örömet.

2000. május 11-én volt az a szentmise, melynek keretében Ullrich Ágoston atya felszentelte háziszentélyünket.

Igen sok nehézséggel küzdöttünk azokban a hónapokban, amelyeket felajánlva a kegyelmi tőkébe többé már nem a mi gondunk volt. Ha bármilyen probléma merült fel, amely nyugtalanságot okozott, a Szűzanyához odaülve, vele megbeszélve, Márián keresztül teljes lelki békét kaptunk Istentől.

Nagyon erősen érezzük a Szűzanya gondoskodását családukban, amióta háziszentélyünk van! Csodálatos példa rá a következő történet:

Hét gyermekünk van. Egy VW Passat Kombi autónk volt, amivel a tavasz folyamán közlekedési balesetet szenvedtünk, így az totálkárosra törött. A gyerekek előkerestek egy játékautót, melyet a háziszentélybe tettek, kérve Máriát, hogy egy ilyen kék Volkswagen kisbuszt adjon nekünk.

A Szűzanya kedvességét és gondviselését jelzi, hogy az Ő névnapján, szeptember 12-én kaptunk Tőle egy kék Volkswagen kisbuszt!

Tényleg működik a háziszentély!

„Tedd könnyűvé énekem ezt a nehéz húséget”

(József Attila)

Kedves Feleségek!

Házasságkötésünk előtt „nagy” színházba, moziba járók voltunk. He-tente több előadást is megnéztünk, utána betértünk törzshelyünkre, egy piz-zériába és ott falatozás közben megbeszéltük a látottakat.

Menyegzőnk után gyermekeink „zsinórban” születtek. A nagyszülők, sajnos, távol laknak, nincs, aki gyerekeinkre vigyázzon, így erről a hob-binkról le kellett mondanunk. Egy ideig legalábbis azt hittük.

Egyszer felfedeztem egy közeli videotékát, ahol látom ám, hogy a sok „szemét” mellett olyan filmeket is adnak, amelyeket a moziban mi is szíve-sen megnéztünk volna. Beiratkoztam.

Szombat este, miután gyermekeinket ágyba tereltük, kivettem egy tál pattogatott kukoricát az asztalra és beindítottam a videót. Férjem igazán meglepődött, amikor látta, hogy kezdődik a Schindler listája c. film, ame-lyet már egy ideje szerettünk volna megnézni. A film után pizzát ettünk, amit előre elkészítettem, és jót beszélgettünk.

Azóta havonta egyszer-kétszer rendezünk videoestét. Néha még a gyer-mekeinket is bevonjuk, ha olya a film. Munka ezt az estet megszervezni, de korántsem akkora, mint amekkora öröm.

Vallomás a férjnek:

A szerelmed találékonyra tesz.

Kedves Férjem!

Feleségem utálja a focimeccseket. Most is az Eb-közvetítés első napján állandóan zsörtölődött, hogy mennyi munka lenne itthon, mind órá marad, én meg meccset nézek. Jól összevesztünk.

Elegem lett a morgolódásból (nekem még ennyi se jár?!), így inkább a munkahelyemen az interneten néztem délelőtt az ismétléseket. A munkámat azonban el kellett végezniem, ezért későn értem haza. Így nem volt otthon a meccs miatt veszekedés.

Még gondoltam is magamban, meg is érdemli a házisárkányom (ha még egy nyavalyás Eb-t sem nézhetek meg), hogy egyedül kell fektetnie. Ő azonban megsajnálta, hogy ilyen sokat kellett dolgoznom. Erre elszégyelltem magam. De az Eb-t is szerettem volna nyugodtan nézni.

Este feleségem megkért, hogy másnap vigyen el az egyik nagy játékküzelbe, mert az egyik gyerekünknek születésnapja közelgett. Ahogy nézelődünk a boltban, egyszer felsóhajtott, bárcsak egyszer lenne annyi ideje, hogy egy nagy puzzle játékot kirakhasson, mint lánykorában. Mintha vilám csapott volna belém. Megvan a megoldás!

Következő nap hajtottam a munkahelyemen, rohantam venni egy 3000 db-os puzzlét, majd haza, segítettem a fektetésben, még a mosogatásban is, az étkezőt felsöpörtem. A feleségemnek már-már kezdtem gyanús lenni.

A gyerekek ágyban, a meccs mindjárt kezdődik. Átadtam neki a játékot. Ő megdöbbsent, már kereste a kifogásokat, miért nem teheti, de csak annyit tudott mondani, a kicsik úgyis szétszedik, amit ő kirak. Én ekkor már „lelőhetetlen” voltam. Nem kelet, hogy a célban füstbe menjen a tervem. Előkaptam a nagy rajztablámat, ezen rakosgathatja, ha végez, felteheti a szekrény tetejére.

Szemében furcsa láz kezdett égni. Asztalhoz ült, én a tévé elé. Egyikünk sem értette, miért érzi olyan jól magát a másik: neki miért olyan jó az apró darabokat pakolgatni, és nekem miért olyan jó azt nézni, hogy egy bőrlabdát kergetnek, de bevallom, régen voltak ilyen szép estéink. Mindketten alig várjuk a következő meccseket.

Vallomás a feleségnek:

Szeretlek akkor is, ha nem értelek.

🌀 Őszidő 🌀

Amikor én gyerek voltam, a játékaink, a Karácsony, az ajándékozás, a tanulás, jutalmazás, öltözködés, étkezés, de még a hétköznapi este is teljesen más volt, mint manapság. Hiába topogok már a hatodik X mezsgyéjéhez közel, még mindig elevenen bennem él egy-egy gyerekkori esténk, amikor a szüleimmel és a testvéremmel együtt voltunk. Legjobban a téli estétet szerettem. Bár korán sötétedett és csak kevés idő jutott a játszásra, a megmaradó egy-két órát lefekvésig nagyon élveztem. Mindannyian otthon voltunk, nem úgy, mint nyáron. Meggyújtottuk a petróleumlámpát, mert villany még nem volt felénk, abban az időben még rádiónk sem volt, a magnó és a tévé biztosan egy mesebeli tárgynak tűnt volna.

Hát akkor mi volt olyan jó abban a pislákoló félhomályban? Úgy érzem, ezeknek az estéknek a hangulatát elsősorban az adta meg, hogy együtt voltunk és együtt csináltuk a magunk feladatait, játékaikat, alkalmanként az ajándékokat vagy a ház körül szükséges tárgyakat. Általában a húgom-

mal anyu, apu pedig velem foglalkozott többet, mert nagyon más fából faragtak bennünket, ő kislánys, én inkább fiús természetű voltam. Soha nem felejttem el az első sárkányom, füzfa sípom, tehervonatom (gyufaskatulyából), kukoricacsutka-babám vagy a nyaklánc fabrikálását. Boldogan mutogattam hőkígyómat, ami csupán egy egyszerű papírspirál volt, ami a meleg hatására tekergett a sparhelt szélén. Kedvenc játékaim egyike az volt, hogy anyu varrógépén cérna nélkül egy papírlapra gyönyörű mintákat gépeltem, melyek tarkalepkés gyermeki fantáziából születtek. Mi pl. sohasem vetünk seprűt vagy légyecsapót, apuval csináltuk együtt. Apu megszerettette velem a fát, mint anyagot, sokszor fűrt-faragott. A rokonságban mindenhol fellelhető volt egy-két gyalogszék, csizmahúzó kutya, madáretető, macska fekhely, aminek jó részét közösen csináltuk. Általában hetente egyszer kézzel kukoricát morzsolunk, ami az állatainknak hét napra elég volt. Ilyen esteiken legtöbbször anyu énekelt, nagyon szép hangja volt és sok dalt ismert. Ha gyorsan végeztünk a morzsolással, apukám előkapta a citerát és kísérté anyu énekét.

Nem volt még akkoriban színes ceruzakészlet sem, legfeljebb kék-piros színű, de mi rengeteget rajzoltunk a felsepert udvaron egy fapálcikával, amit gyorsan javítani is lehetett, a radírozás pedig pillanatok műve volt. Igazán nagy szám volt, ha sikerült valahonnan szerezni egy biciklikerekek abroncsot, és azzal órákon keresztül rohangáltunk úgy, hogy egy piszkavashoz hasonló pálcával hajtottuk magunk előtt. A „hajtókát” este alakígtattuk a kívánt formára. Fontos volt a hossza és a fogója. A húgom babamániás volt, ebből adódóan rengeteg Zsuzsi és Panni babát eskábáltam hol ebből, hol abból. Alig várta, hogy elkészüljön, mert Anyuval rögtön a babaruha gyártásba kezdtek. Anyukám varrónő volt, és rengeteg rongydarabunk lett a szabási hulladékokból. Ezekből készítették a szebbnél szebb fodros, masnis, ráncos babaöltözékeket, és én úgy láttam akkor, hogy az esetlenre sikeredett rongy vagy csutkababa is királykisasszonykává változott.

A csoki vagy a cukor ritka csemege volt, de csináltuk mi magunk. Törtük az édes sárgabarackmagot, vagy a szárított tökmagot pucoltuk, ebből lett a finom égetett karamellás cukor. Már jó előre Anyu elkészítette a szaloncukorkockákat is, mi pedig alig győztük a színes selyempapírt vagdosni és rojtozni, mert ebbe csomagoltuk a karácsonyfára valót. A fa díszeit is magunk készítettük, a színes papírláncot, festettük kályhaezüsttel a diót, tobozt. A csillag, hold, virág, szív alakú mézes süteményt Anyuval pár este alatt összedobtuk, ő a tésztát és a sütést, mi pedig a szaggatást és a cernázást igyekeztük a lehető legnagyobb műgonddal elkészíteni.

Az az igazság, hogy mesélhetnék még oldalakon keresztül a most már nagyon unalmasnak tűnő apró kis mestermunkáinkról, játékainkról, amit a pénziány miatt otthon esténként a család készített el. A rádió, tévé helyett nekünk mindig a szüleink meséltek könyv nélkül klasszikus meséket, vagy kitaláltak egy-egy olyan történetet, aminek akkor valamiért még sokszor aktualitása is volt.

Gyerekkoromban még nem volt dilemma, hogy esténként bekapcsoljuk-e a televíziót vagy inkább egymás felé forduljunk, mivel akkor még nem is volt tévé. Az emberek évszázadokon át tévé nélkül éltek, és nagyon jól megvoltak nélküle, mint ahogy a mi esténk is feledhetetlenek voltak.

Lépcsőházi beszélgetések

Ezen az oldalon olyan témákkal foglalkozunk, melyekkel nap mint nap találkozunk játszótéren, boltban, orvosi rendelőben, munkahelyen vagy lépcsőházban beszélgetve. Valaki hozzánk fordul, elmondja problémáját és megértést, tanácsot, esetleg segítséget vár vagy kérdez. Sokunknál nagyon nehezen jön a támogatást, eligazítást nyújtó szó ezekben a váratlan helyzetekben. Gyakran csak akkor jutnak eszünkbe az éppen megfelelő szavak, amikor a másik már messze jár, és sajnos nem mindig tudunk olyan helyzetet teremteni, hogy legyen alkalomunk elmondani ezeket a „lépcsőházi” gondolatokat.

- Nézed a ..... c. családsorozatot?
- Nem, helyette a saját családsorozatunkat éljük.

- Micsoda?! Te még a tévéhíradót sem nézed?!
- Csak nagyon ritkán.
- Hogyhogy? Nem érdekel mi történik a nagyvilágban?
- Inkább a rádióban hallgatom a híreket. A tévében látnom kell a sok szörnyűséget, a lángoló épületeket, felrobbant repülőgépet, vérző embereket, halottakat nagy totálban...
- Meg lehet szokni...

– Tudod, elképzelem, hogy a családommal történne valami szörnyűség, és milliók néznék chipset ropogatva, sört kortyolgatva, hogyan szállítják el a megsérült szeretteimet és én meg hogyan zokogok. Én ezt embertelennek tartom.

– Mért történne veletek bármi is?!
Túlságosan érzélgős vagy!

– Tudod, mit kaptam a névnapomra? Star Wars pólókat és egy akkora posztert, mint az ablak.

– Én ilyen ronda pofát magamra sem vennék.

– Előfizettem a UPC (kábeltelevés cég) programcsomagjára.

– ???

– Hogy rajtam múljon, ha nem nézek meg egy műsort.

– Mit csináltál tegnap, vasárnap?

– Tv-t néztem.

– Nincs semmi ötletetek, mit játsszatok? A televízió az olyan embereknek való, akiknek nem jut eszébe semmi.

– A média azt a világot tükrözi, amiben élünk. Ha mi, emberek jobbak leszünk, majd a média is jobb lesz.

– Csak az a baj, hogy többnyire nem az emberek adnak példát a médiának, hanem a média ad példát az embereknek.

– ???

– Vegyük csak például a családokról szóló filmeket, többnyire zűrös kapcsolatokról szólnak, alkalmi vagy élettársi kapcsolatokról, válásokról, mert ez az érdekes, bár az emberek többsége viszonylag normális házasságban él.

Szenvedünk a stressztől, mégis este ezt választjuk a tévé előtt, még koncentráltabban és hangosabban. Szorongunk az önmagunkkal való szembesüléstől, a csendtől, menekülünk saját magunk elől.

Félünk egyedül maradni saját énünkkel.

GYEREKNÖVELDE

Előző számainkban azzal foglalkoztunk, szükség van-e korlátra. Milyen az a korlát, amire úgy gondoljuk, szükségünk lehet. Folytatjuk a megkezdett témát.

A jó korlát

A jó korlát ismérvei:

Akkor jó a korlát,
 ha bizalomra épül,
 ha barátságos,
 ha jó helyen áll, van értelme,
 ha kevés van belőle,
 ha erős anyagból készült,
 ha újra és újra felállítjuk, ha eldőlt,
 ha a gyerek méretéhez igazítjuk,
 ha jól látható, egyértelmű,
 ha az anya és az apa ugyanoda állítja,
 ha rá lehet támaszkodni.

Akkor jó a korlát, ha egyre bővül az a terület, amit körbevesz. Amikor látjuk, hogy gyerekünk betartja a határokat, egyre kevesebb utasításra lesz majd szüksége, egyre nagyobb mozgásteret biztosítunk neki. Ha még ekkor is szajkózzuk a szabályokat, csak bizalmatlanságunkat fejezzük ki. Hányszor mondják: de anya, én ezt már tudom. Először csak a játszótéren biciklizhet, aztán az utcában, majd megkerüli a háztömböt, végül országjáró bicikli túrára mehet.

Akkor jó a korlát, ha jól látható, egyértelmű. Tapasztalhatjuk, pl.

hogya rákiabálunk gyerekre: állj oda! A gyerek nem tudja, hova is kellene állnia, ezért egy helyben topog. Az anya nagyot lódít a gyerekén, akinek az volt a bűne, hogy nem értette, mit várnak tőle. Többet ér, ha nem azt mondjuk, hogy ne gyere későn haza, hanem megmondjuk, hányra kell itthon lennie. Nem azt mondjuk, hogy a konyhában semmihez nem nyúlhat, hanem megmutatjuk, hogy a törékeny, elektromos és éles tárgyakkal nem játszhat.

Akkor jó a korlát, ha az anya és apa ugyanoda állítja. Természetes, hogy minden kérdésben nincs azonos állásponton az apa és az anya. Nem olyan nagy baj, ha erről alkalmadtán a gyerek is tudomást szerez. Viszont azt is tapasztalnia kell, hogy a szülők megpróbálnak közös nevezőre jutni, elsősorban a gyerek érdekében, hiszen teljesen tudathasadásos állapothoz vezet, ha az egyik olyat tilt, amit a másik megenged. Az anya megengedi, hogy az óvodás gyerek kólát igyon, az apa hevesen ellenzi. Most igya vagy ne igya a gyerek?! Egyes családokban titokban, az apa engedélye nélkül megy buliba a gyerek,

sőt az anyja még meg is ígérteti vele, hogy nem árulja el az apának. A gyerekek vagy örül, hogy az egyik szülőt kijátszhatja a másik ellen, vagy bűntudata van, mert olyat tesz, amit a másik szülő ellenez. Ez az állapot, ha tartós, a szülők között óriási feszültséget eredményezhet, mindketten úgy érzik, semmibe veszik véleményét és a gyerek manipulálja őket.

Mint a házasság minden területén itt is fontos, hogy törekedjünk a megértésre, az empátiára, a gyerek és a házasság stabilitása érdekében. A problémát csak akkor tudjuk megoldani, ha megszabadulunk attól a gondolattól, hogy mindig csak a másik a hibás, én tökéletesen látom a dolgokat. Fontos, hogy nem fojtjuk magunkba a dolgokat, de ne is beszéljünk meg gondolatlanságokat. Az állandó igyekezet, hogy osztozzunk a felelősségben, valóban olyan ötleteket tud adni, amelyek kisegítenek a zsákutcából.

Mint az életben mindent, az engedelmisséget is a gyerekek a mi példánkon tanulják meg. Ha a feleség nem engedelmeskedik a férjnek és fordítva, ne csodálkozzunk azon, ha a gyerek sem engedelmeskedik nekünk.

Akkor jó a korlát, ha rá lehet támaszkodni. Sok tulajdonságát el-

mondtuk a jó korlátnak: hogy bizalomra épül, barátságos, erős, jó helyen áll stb. Ha ilyen a korlát, akkor valóban lehet rá támaszkodni. A korlátoknak egyetlen funkciójuk van, hogy bennünket szolgáljanak, hogy védelmet nyújtsanak, hogy segítsenek. Eszembe jut, amikor keresztelesemre készülve lelkiatyám a tízparancsolatot magyarázta. A közlekedési szabályokkal kezdte:

nem azért vannak ezek a szabályok, hogy minket gátoljanak, hanem segítsék a biztonságos közlekedést. A piros lámpánál meg kell állnunk, de nem azért, mert valakit zavar, hogy

milyen jól tudunk száguldozni a gyönyörű új autónkon, hanem hogy ne törjük össze magunkat, és

még tovább használhas-

suk. Ha mindenki pontosan betartaná a szabályokat, nem lenne baleset. Isten sem azért adta a parancsokat, mert irigyelte, a boldogságunkat, hanem hogy valóban boldogok legyünk. Azért adta pl. a 6. parancsolatot (Ne paráználkodj!), mert látja annak az embernek a fájdalmát, akit „megloptak”, megaláztak ezzel. És így az atya végigment az összes parancsolaton.

Ha egy korlát nem azt a célt szolgálja, hogy szolgáljon, segítsen, védjen, akkor az torzszülemény, azt

valami másnak kell neveznünk: önkénynek, vakfegyelemnek, terrornak, látszatengedelmességnek. Azaz a legjobb, ha sem nekünk, sem gyerekeinknek nincs semmi dolga.

Befejezésül még hozzátennék: nincs tökéletes szülő, aki ne követ-

ne el hibákat. Azonban ha a Szűzanya otthonunkban lakik, látja igyekezetünket, csetléseinket, botlásainkat, biztosak lehetünk benne, hogy pótolja azt, ami bennünk hiányzik, hogy gyermekeink harmonikusan fejlődjenek.

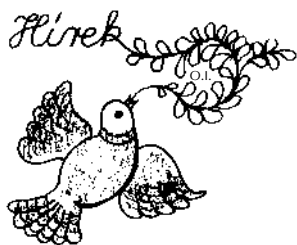
A tv szisztematikusan rombolja a különbséget a normális és az abnormalis között, mert az ő paraméterei szerint a normális önmagában nem elég érdekes. Sőt, lassan már az abnormalis kezd normális lenni.

Lehoczky László, Duna TV Vallási Műsorok Szerkesztőségének vezetője

A népmesékben minden világos vagy egyértelművé válik. A mese kezdetétől nem okoz gondot a kisgyermeknek sem, hogy ki hol áll, ki ki mellett van, a jó és rossz harcában meséről mesére, évszázadról évszázadra stabilak a jónak, ill. a rossznak a jelképei: a gyermekek nemzedékről nemzedékre a mai napig tudták, hogy az ördög miért ördögi, a főhős mitől látszik főhősnek stb. A mostani mesékben felcserélődnek a jelképek, a színek, az alakok: megengedett, hogy a pozitív hős az eddigi ördögi alakzatban lépjen fel, mint azt pl. a Pókembernél, Batmannél megfigyelhetjük... E mesék egy része azt az alakot is pozitívabban szerepelteti, aki a rossz oldalán áll: házi állatkák kedvességével felruháztak a szörnyecskéket, holott gyakran kiderül a démonira emlékeztető belső valójuk, sok gyermeknézőnek közel került a szívéhez a humor által megsajnálított kis ördögfigura.

(Lehoczky László)

Vendégmunkásnak mentünk, otthonra leltünk („Behálóztak bennünket!”)

Egy kis feladattal kezdődött. Megkértek, hogy képviseljük a Magyar Schönstatt Családmozgalmat a Hálónál.

A Háló Pannonhalmán szervezett találkozót a kárpát-medencei katolikus magyar közösségek számára, ahol Szlovákiából, Romániából, Ukrajnából, Horvátországból, Jugoszláviából várták az ottani magyar katolikus közösségek képviselőit.

Szép gondolatnak tartottuk ezt, és ha már a magyar schönstattiak választása ránk esett, elfogadtuk a delegálást. Így vettünk részt először Budapesten az előkészítő találkozón, ahol Pannonhalmi csoportvezetésre készítettek fel bennünket.

Nem egészen értettük, mi a Háló, mit keresünk mi itt. Reméltük, majd menet közben megértjük. Nem szeretjük a sóhivatalokat, akkor sem, ha valósiak. Schönstattban megtanultuk: első a saját család, de azt is, hogy a saját családunknak is van küldetése, hivatása. A budapesti előkészületek után még sok kérdés volt bennünk, de éreztük, ide időt áldozni talán nem elveszített dolog.

Az első élményünk az volt, hogy viszonylag hamar elfogadták, hogy, mint házaspár szeretnénk a csoportvezetés munkáját végezni. Később már kitüntetően házaspárnak szólítottak bennünket. Örültünk, lehetünk azok, akik vagyunk. A többiek érzékelték, hogy ez nekünk fontos, és elfogadtak így bennünket.

A pannonhalmi Háló találkozó impozáns volt. Az előadások, az előadók, a résztvevők és különösen a vendéglátó bencések mélyen megérintették a szívünket. Az egység élménye itt kézzel foghatóvá vált. Számptalan lelkeség, mozgalom, közösség képviselői voltak jelen itt a Hálóban. Sok-sok különbözőséggel.

Mi a Hálóban azt éltük át, hogy a különféle közösségeket arra indítják, hogy mélyüljenek el a maguk lelkeségében, gyarapodjanak és fejlődjenek a

maguk karizmáiban, küldetésében. Senki se tekintse vetélytársnak a másikat. Itt nyitott mindenki, egymást elfogadják, segítik. A Háló a katolikus közösségek kincseit gyűjti össze, és egyben felkínálja mindenki számára.

Vendégmunkásnak mentünk és otthonra leptünk a Hálóban. Ugyanazt a szabadságot, elfogadást, a „nem kell, de szabad” lelkiségét tapasztaltuk meg, mint nálunk Schönstattban.

Megragadott bennünket egy feladat. Ez mindenkinek szólt. Azt kérték tőlünk, ha látunk valakit, aki kicsit félrehúzódna, menjünk oda hozzá, ne hagyjuk egymást egyedül ebédelni, sétálni. Lépjunk közösségbe egymással. Törekedjünk, hogy legalább egy barátot vigyünk haza a szívünkben és szövjük tovább együtt a szeretet hálóját. Mi például egy székelykeresztúri aszszonnyal, Böbével „hálósodtunk”, és kirajzolódott egy nyári látogatás is. Hogy üres kézzel ne menjünk, ajándékba egy családakadémiás előadást szeretnénk vinni.

Az élményeken túl fontosnak érezzük, hogy a Hálóval a Magyar Schönstatti Családmozgalom folyamatos, rendszeres kapcsolatba lépjen. A mi értékeinket itt, úgy tűnik, megbecsülik, és mi is sokat profitálhatunk ebből a kapcsolatból. Talán szerencsés lenne, ha közülünk egy házaspár tudná ezt a kapcsolatot tartani. Szóval fontos és továbbfejlesztendő kapcsolatra akadunk.

Jó volt Pannonhalmán a Hálóban otthon lenni.

V-J.

Megtiszteltetés érte a Magyar Schönstatt Családmozgalmat. A Nemzetközi Családi Nap alkalmából, 2000. május 14-én a Szociális és Családügyi Miniszter a vezető házaspárnak a „Családokért Díjat” adományozta.

* * *

Óbudaváron a Fő u. 4. sz. alatti, a közösségünk tulajdonában lévő telken november elején építkezés kezdődött. A 90 m² alapterületűre, tetőtér-beépítéssel tervezett épület szerkezetkész állapota január végére elkészül. A folytatás finanszírozása még nem megoldott.

Mire akarjuk az épületet használni? A tetőtérben szolgálati lakás, valamint szobából és fürdőszobából álló lakrész a családnapi vagy egyéb rendezvények résztvevői számára. Lent kétszer 2 szoba fürdőszobával szintén a résztvevőknek. A kétszobás lakrészek mindegyikében 2 kis család vagy 1 sokgyermekes család fér el. Na persze miután elkészül.

* * *

Budapesten elindult a zarándokszentély-mozgalom. A „Szállást keres a Szent Család” adventi hagyományával rokon módon járja a schönstatti kegykép az útját a házakban.

Egyelőre két kör van 10-10 résztvevővel, családokkal, egyedülállókkal. Mindenkihez minden hónap ugyanazon három napján zarándokol el a Szűzanya, hozza magával a kegyelmeket, várja a vendéglátók kedveskedéseit. Hozzák, fogadják, utóbbiak viszik tovább. Időnként találkoznak a résztvevők, együtt ünnepelnek, imádkoznak és kicserélik a tapasztalataikat.

***

Október 20–22-én tartottuk ez évi zsinatunkat Veszprémben a Davidikumban (= a főegyházmegye diákothona). 28 felnőtt résztvevő közös munkája nyomán megszületett az új, a 2001–2002-es munkaévre szóló jelmondatunk: *Szentéleinkkel szentélyedért.*

Köszönjük a zsinat szervezőinek a sok, szíves és gondos előkészítő munkáját!

* * *

KÜLFÖLDI HÍREK

Schönstatti szentély szentelése Angliában

1998-ban, az Európai Háziszentély Kongresszuson Schönstattban megismerkedtünk az angol McEvoy házaspárral, Phil-lel és Jo-val Manchesterből. Felejthetetlen élmény volt számunkra az ott bemutatott videofelvételük, a család esti imájáról a háziszentélyben.

Nagy ünnep volt most náluk. Október 1-jén szentelték fel a schönstatti szentélyüket, mely a reformáció óta az első, Máriának szentelt templom angol földön. Kérésünkre válaszolva levélben írtak erről, mely magyarra fordítva így hangzik:

Köszönjük leveleteket. Örülünk, hogy írtatok. Elnézést kérünk a késedelmes válaszáért, de egy rövid összefoglalót kellett készítenünk az angol szentély építésének háttéréről az OÁZIS újságotok számára.

Szeretettel Phil&Jo

Manchester, England, 2000

„Az angol Schönstatt-család 30 éven át álmodott szentély építéséről. Nos végre elkezdődött a munka. Letettük az alapkövet és elkezdtek nőni a

falak. Kemény munka volt. Az álmunk valósággá vált. Az első angol családok 1970-ben jelentek meg Schönstattban. Egy pap Koblenz mellett töltötte a szabadságát. Szállást keresve megismerkedett egy schönstatti atyával, aki elvitte Schönstattba. A papra olyan mély hatást tett mindaz, amit ott látott, hogy egy csoport fiatal családdal tért vissza.

Ezek a családok Oldhamban, Manchester közelében laktak. Belőlük alakult az első család-csoport Angliában.

Az egyik legkorábbi kifejezése, hogy szeretnénk schönstatti kápolnát építeni, az első családoktól származik. Az egyik apa, akinek a szakmája ács, épített egy vándor szentélyt, ami ott volt a schönstatti miséken és a családnapokon. Ez az apa elég fiatalon meghalt rákban, de az álma, hogy schönstatti kápolnát építsünk, lángra kapott és inspirálta az angol családokat. Amikor már nagyon beteg volt, így írt arról, hogyan építsük fel a kápolnát:

„Ha a két csoportunkban a 10 férfi óránként csak 10 téglát épít be, akkor ez hat percenként csak 1 téglát jelent és ők óránként 100 téglát, egy hátvégén – 10 órát számolva – 1000 téglát be tudnak építeni. És ha megvan a telek a következő évben, akkor 5000 téglát be tudunk építeni, ha csak 5 hétvégét dolgozunk, miközben élvezzük a kikapcsolódást, a társaságot és lebarnulunk a napon” Angliában, ha ha...?

Az első 1000 téglát meg is vettük és a családok garázsaiiban és pincéiben tároltuk, de még sok év telt el, míg beépíthettük.

1986-ban egy schönstatti atya, Duncan McVicar jött Manchesterbe dolgozni a Schönstatt-családhoz. Egy házat vásároltunk, melyben egy szobát berendeztünk kápolnának az eredeti oltár másolatával és az MTA kegyképpel. Növekedett a schönstatti családok száma és új csoportok alakultak. Tovább élt a Schönstatt-családban a kápolna építésének vágya. Sok lehetséges helyet megnéztünk, de mindig közbejött valami akadály.

A chilei Schönstatt-család tapasztalatától indítva elhatároztuk, hogy a Szűzanyának felajánlunk 60816 szeretet-tettet, melyet kövekből kirakott mozaik jelképez. E kövek jelképezik a családok erőfeszítéseit és a reményünket, hogy a Szűzanya előkészíti az utat a kápolna építéséhez. Amikor befejeztük ezt a projektet, úgy látszott, hogy semmi sem történt. Az idő nem tűnt alkalmasnak a kápolna építés számára. Majd teljesen váratlan dolgok történtek, amikor Duncan atya előállt a 2000. év megünneplésének tervével.

A családok sok lehetséges helyet kerestek Manchester központjában és a külvárosokban is a szentély 2000 számára, de végül is a püspök ajánlatát választottuk, ezt nem lehetett visszautasítani. Megkérdezte Duncan atyát, hogy nem lenne-e alkalmas Kearsley, ez a St. John Fisher plébániához tartozó tágas terület? Nem választhattunk volna ideálisabb helyet, de nem is tudtunk volna megvásárolni egy ilyen csodálatos területet. Számunkra – ez az új otthonunk – a Szűzanya ajándéka volt. Megkezdődött a kápolna építése. Kiástuk az alapot és elhelyeztük az alapkövet. Az alapkőre írt szavak egyszerűen összefoglalják, hogy mit jelent nekünk a kápolna:

„Szentélyed az otthonunk”. Ez annyit jelent a számunkra, hogy a szentély a közösség helye, a kegyelem és a családok megújulásának a helye. A kápolnát október 1-jén szenteli fel Salford püspöke. Ez lesz az első új Mária szentély a reformáció óta. Kérjük, imádkozzatok az angol Schönstatt-családért ebben a különös időben!”

Az angol Schönstattról és az új kápolnáról további információk találhatóak az Internet honlapon: www.schoenstatt.org.uk

Vigyázzatok, hogy el ne rontsátok!

Bíró László püspök látogatása

A Családakadémia meghívására június 26-án, hétfőn délután fél 4-kor érkezett a püspök atya Bajótra, ahol a családtréner képzés 1. évfolyamával éppen Családnapot tartottunk. A püspök atya régi atyai barátként és munkatársaként üdvözölt bennünket. Az első körben először a résztvevő házaspárok mutatkoztak be, majd a püspök atya többek közt az alábbiakat mondta:

Az egyik örömöm itt Schönstattban, hogy spirituális alapon próbáljátok előrevinni a házasságot. Ez a családmozgalom leginkább a házasság szentségi voltából él; leginkább abból, hogy Isten a szeretet forrása. Vannak mások, akik inkább ilyen vagy olyan technikákat tanítanak. Itt meg, amikor a házi oltárról, a háziszentélyről van szó, gyökerében visszatértek a forráshoz, ez a nagy értéke ennek. Amikor kint voltam Schönstattban, ott érttettem meg, hogy mi is ez a házi oltár, háziszentély. Itt, a legeredetibb forrásnál az imádságon keresztül Istenben éritek el egymást és élitek meg Schönstattot.

Olyan eszköz van a kezetekben a házi oltárral, mely egyidős az emberséggel. Nagy értéke, ajándéka ez a mozgalomnak Kentenich atyától. Tudom, hogy sokat kell győzködni a Mária-kép minősége miatt. De aki túltezi rajta magát, hamarosan megtudja, hogy miről is szól Schönstatt...

Ezután a püspök atya beszélt még a házasság apostoli küldetéséről, a családok szenvedéseinek értelméről, majd válaszolt a kérdésekre. A közvetlen hangulatú együttlét spontán szerveződött ünneplésben folytatódott. A családok, a gyermekek saját készítésű ajándékokkal felköszöntötték a püspök atyát és kísérijét.

Nincs boruk

(Imaszándékok: kérjük családjainknak a kánai mennyegző csodáját!)

Írjátok meg, ha nehéz helyzetben vagytok, hogy tudjuk hordozni egymást. Lehet névvel, de név nélkül is. Ha megköszönni valótok van, itt azt is megtehetitek.

– Mennyei Atyánk! A Szűzanya és Kentenich atya közbenjárásával kérünk téged, hogy gyógyítsd meg Csányiné Bárány Ágit, és addig is, és továbbra is erősítsd, támogasd és oltalmazd az egész családot. Ne engedd, hogy Ági gyógyulásába vetett hitünk egy pillanatra is lankadjon, hiszen Te kitartást vársz tőlünk. Ámen.

– Imádkozunk Nyitrai Peti teljes gyógyulásáért, és segítsd Katit és Tamást a betegséggel járó mindennapi gondok leküzdésében.

– Azért, hogy Óbudaváron legyen gondnok házaspár.

– Add, hogy Anker Irmí szervezete véglegesen befogadja műtét után az új szívet.

– Mindazokért a családokért, akik házat, lakást keresnek, építeni szeretnének vagy építenek.

– Hogy legyen a magyaroknak is Schönstatti Kápolnájuk.

Már van boruk!

– Köszönjük a mindennapi apró csodákat!

– Hálásak vagyunk azért, hogy Anker Irmí szívátültetésének műtétje jól sikerült. Köszönjük, hogy Irmí boldog lélekkel dicsóíti az Atya nagyságát és gondoskodását.

– Köszönjük a Szűzanya segítségével már elkészült házakat!

Gólyahír

„Aki befogad egy ilyen
kisgyermeket az én nevében,
engem fogad be.” (Mt 18,5)

Nagy-nagy örömmel tudatjuk,
hogy 2000. február 19-én megszü-
letett leendő gyermekeink nővére
DOROTTYA Fanni!

Virágh Balázs és Rita
Fertőrákos

Örömmel értesítünk mindnyájo-
tokat, hogy február 29-én megszüle-
tett negyedik gyermekünk, **NÓRA**
Zsófia.

Vissi Géza és Edit
Zalaegerszegről

Örömmel tudatjuk mindazok-
kal, akik még nem tudják, hogy ta-
vasszal 4 lány után megszületett
Gódány Róbert és Rita első fiúuno-
kája, Szabó **JAKAB**. Jelenleg
7500/68/8. Minden fényképes le-
vélre válaszol.

Örömmel értesítünk benneteket,
hogy 2000. június 25-én ikerlányá-
ink születtek: **JÚLIA** Mária és **KLÁRA**
Erzsébet.

Radnai István és Márti
Réka, Kinga, Petra (Orci)

Nagy örömmel adjuk hírül,
hogy három fiúgyermekünk, Do-
monkos, Benedek és Gellért után
2000. november 2-án megszületett
LILLA Anna nevű kislányunk.

Rábai Szilárd és Györgyi
Budaörs

Örömmel tudatjuk veletek,
hogy november 12-én megszületett
ZSOMBOR fiúnk.

Stéger Timót és Andrea
Bence, Dalma, Domonkos
Gyenesdiás

Nagy örömmel adunk hírt **KATA**
lányunkról, aki november 20-án
született.

Szelestei Péter és Ildi
Rita, Kristóf, Flóra
Keszthely

Nagy örömmel tudatjuk, hogy
megszületett ötödik lányunk, **MÁ-
RIA**, akit nagyon vártak szülei és
testvérei, Réka, Zsóka, Nóra, Anna.

Kelecsényi család, Szentendre

A millenniumi év újabb 2 uno-
kával örvendeztetett meg minket
Endrédy **BALÁZS** és Török **CSENGE**
személyében.

Endrédy István és Cili, Budapest

Szívből gratulálunk és kérjük
Isten áldását a családokra! Ha sze-
retnétek az örömhírt az újságban
megjelentetni, kérjük, juttassátok el
a szerkesztőségbe!

Nem kell, de szabad... nevetni

Az autó gyakran lerobbant, sok bosszúságot okozva ezzel a családnak. A feleségnek elfogyott a türelme és így szólt:

– Végre vennünk kellene egy menő autót.

A férj nagyon elcsodálkozott, hiszen felesége sohasem vágyott nagy dolgokra. Megkérdezte tőle:

– Mégis milyen menő autóra gondolsz?

– Hát, olyanra, ami megy.

ÓRIÁSI apróságok (gyerekszáj)

Férjemnek panaszkodtam, hogy micsoda szégyen, nincs egy normális rongyom, amit felvehetnék, vásárolnunk kéne néhány új ruhát. Kisfiunk csodálkozva megszólalt:

– Nem is igaz anyu, épp tegnap vettél két új konyharuhát magadnak.

Énekes iskolában meséli János bácsi: volt egy kislány, aki mikor éneket lehetett választani, csak enyrit mondott:

– Azt a csemegés éneket énekeljük!

– Milyen csemegés éneket?

– Hát azt, hogy „...Értse meg ezt tehát minden hű szív...”

Szentmisén énekeltük: „Krisztus kenyér s bor színében úr s király a föld felett...” Gyermeünk temp-lomból kimenet kérdi:

– Azért bús Krisztus, mert kenyér színű?

– ???

– Hát, azt énekeltek, hogy „Krisztus kenyér s bor színében bús király a föld felett...”

Kétéves kisfiunknak kistestvére született. Egyszer látom ám, amikor a pici borzasztóan sír, és kisfiunk fogja a tévé távirányítóját, és a kicsire irányítja. Kérdezem tőle, hogy mit csinál.

– Lehalkítom – mondja ő.

A Margitszigeten sétálgatunk, amikor Balázs fiunk megkérdezi:

– Apu, a lakatlan sziget azért lakatlan, mert nincs rajta lakat?

A doktor néni vizsgálja kislányunkat:

– Mondd szépen, Á! Megnézem, van-e huncut manó a torkodban. Van bizony, piros ecsettel befestette a manduláidat. Akkor most mutasd meg a hátadat, megkopogtatom és meghallgatom van-e ott kismanó. Úgy hallom zörömböl bent egy zsvány. És most meghallgatom a szívedet, kalapál-e benn ott manócska?

– Ott nem kalapál manó. Az én szívemben Jézus lakik.

Karácsony 2000

Jézus születése, Jézus léte, valósága lehet számunkra világos tájékozdási „pont”.

Tájékozdásra mindig szüksége volt az embernek.

Attól függően, mennyire sikerült a tájékozdás, találunk megfelelő célhoz vezető megfelelő útra, vagy megyünk zsákutcába, falnak, sziklának, szakadéknak, borulunk árokba, pocsolyába.

Kalandregényekre gondolunk, melyekben a kincsre vágyakozók keresik a tájékozdási pontot, amelyet már csak egyetlen személy ismer.

A közúti közlekedésben a tájékozdás a makro- és mikrokörnyezetben nemcsak a valahova odatalálás, hanem élet-halál kérdése is lehet.

Tájékozdni akarunk az „élet”-ben.

Ez a mai élet nemcsak a húszszer évvel ezelőttihez viszonyítva nagyon más. A húsz évvel ezelőttihez képest is mi minden változott!

Életünk színtere a földgolyó, de megérint bennünket a világűrben dolgozó, kutató asztronauták munkája, sorsa is. A korszakot, amelyben élünk, az információs társadalom korszakának (is) nevezik. Hihetetlenül sok információ mozog, válik hozzáférhetővé vagy rejtőzik el, igényli a tájékozdást: mi igaz, mi nem, mi jó, mi nem, mi fontos, mi nem, mi használ, mi árt?

A tájékozdáshoz fontos, hogy lássuk, mi micsoda, ki kicsoda.

Tájékozdás az alapkérdésekben, de konkrétan a társadalomban, a házasságunkban és a családjunkban.

Istenképünk: a szerető atya képe. Kentenich atya fáradhatatlanul hirdette a szerető atya képét, akinek a kezén lehet vaskesztyű. A tájékozódás: a vaskesztyű mögött a szerető atya keze van.

Krisztusképünk: Jézus életének, cselekedeteinek, szavainak, kapcsolatainak, művének egésze ad tájékozódást. Tájékozódni akkor segíthet, ha élő kapcsolatba kerülünk Vele. Ismerjük, mert befogadtuk nem az életünk egy vasárnapi, félreeső csücskébe, hanem az egész élet-áramlásba, ami megérint, átjár, térben és időben mozgat, fontossá válik.

Két férfi elindul a Jordánnál Jézus után. „Uram, hol lakol?” „Jöjjetek, nézzétek meg.” (Jn 1,38-39) Megváltó született számukra. Persze, még hosszú időre, útra volt szükségük ahhoz, hogy a jó hír megtestesítői és közvetítői legyenek.

Hol lakik Jézus? Hol és hogyan találkozom Vele, hol és hogyan találkozzunk Vele mint házaspár, mint család? Hogyan ér el és hogyan érvényesül a gondolkodásunkban, a szándékainkban, a reflexeinkben, az akaratunk keresztülvitelében vagy visszafogásában, a kapcsolatunkban, a társadalom, a politika kérdéseivel való foglalkozásunkban?

Háziszentélyünkben befogadjuk a Szűzanyát, aki Jézust ajándékozza nekünk. Minden nap, a nap minden órájában itt van velünk. A házunkban lakik. Mint házastársak beszélgetünk egymással - egymásról és egyengetjük az útját a szívünkbe, gondolkodásunkba, reflexeinkbe. Egymásra találunk, akár úgy is, hogy „nem értelek, de szeretlek és elfogadlak olyannak, amilyen vagy”.

Áldott, boldog és szeretetteljes Karácsonyi ünnepnapokat kívánunk kedves olvasóinknak és hozzátartozóitoknak!

